

DRAUGAS

LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWS

KETVIRTADIENIS-ŠEŠTADIENIS – THURSDAY-SATURDAY, APRIL-BALANDŽIO 2–4, 2015 • Vol. CVI Nr. 39–40 Kaina 2 dol.

4545 WEST 63rd STREET
CHICAGO, ILLINOIS 60629

PERIODICALS

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 04-02-15

ŠIAME NUMERYJE:

Prisimenime primadoną
Daną Stankaitę – 3 psl.

Gyvenimas, kurio
nebėra – 10 psl.

DRAUGAS
Mano laikraštis
nuolatinis,
patikimas,
mus rišantis.

Šviesių ir džiugių Šv. Velykų!

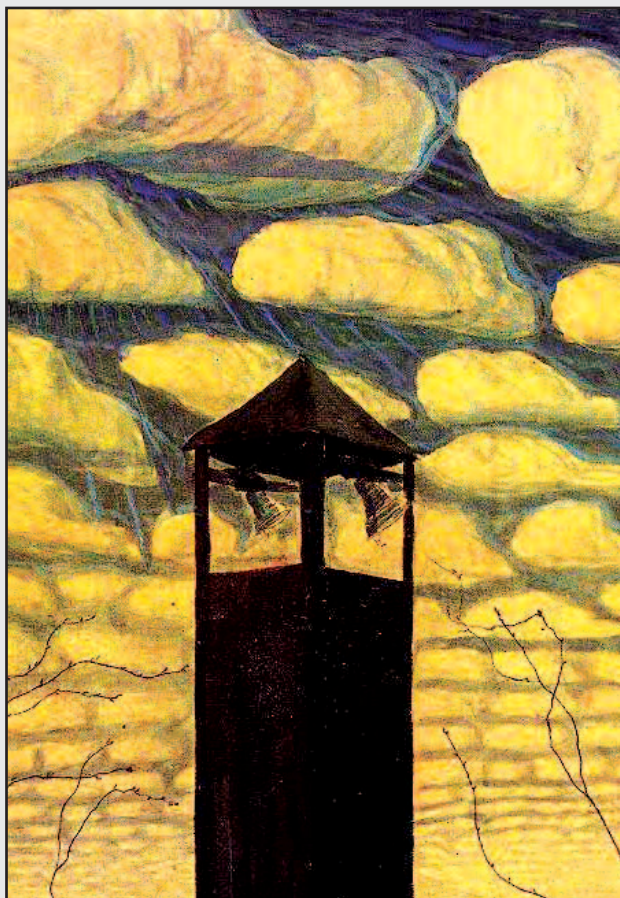
Prisikėlimo tiesa

Žmogui yra tekusi garbė būti mirimo ir prisikėlimo liudytoju. Kas pajėgia išvelgti giliau, žino, jog visatoje ši drama vyksta gimstant ir mirštant žvaigždėms. Gamtoje mirimą ir prisikėlimą skelbia rudenys bei pavasariai. Rodos, augmenija tam ir numiršta, kad atvertų mums prisikėlimo stebuklą – ne vien medžių bei gėlių, bet ir pačios buities, kurioje mes kartais apsnūstame, prisikėlimą. Sunku žmogui, jeigu jis pavasariniam žaliavime ir žydėjime teišvelgia vien tik gamtos ciklą kaitą, nematydamas tos kaitos gilesnės prasmės.

Tada vargu ar jis suvoks ir dvasinį triumfą, kurio pagrindas yra prisikėlęs Kristus. Ir gamta jam netaps varpu, skelbiančiu Dieviškąjį Prisikėlimą. Gilinantis į Velykų įvykio prasmę, mums į pagalbą ateina genialusis Mikalojus Konstantinas Čiurlionis ir jo paveikslas „Pavasaris“. Jame tarp baltų debesų pavaizduota tamsi varpinė. Ji paveikslo centre, su atvirom angom, kuriose siūbuoja du varpai. Niekas nežino ir niekas neklausia, kokiai jėgai veikiant jie skamba, skelbdami pavasarį. Lyg dar nebūtų gana to mistinio simbolizmo, iš abiejų varpinės pusių beveik iki pačių angų kyla plonytės šakelės su pumpurais. Ir joms mielas tasai varpų skambėjimas! Šakelės gerokai pa ilgintos, kad labiau bylotų apie ilgesį bekrastei erdvei, kuri atskleidžia paties dangaus žydėjimą. Ne veltui varpai Lietuvoje nuo seniausių laikų yra prisikėlimo šaukliai.

Jėzaus prisikėlimas yra naujas Dievo ir žmogaus istorijos etapas. Daugeliui gyvenimas prasideda nuo Naujojo Testamento, nes tai knyga, kurioje mes sutinkame Viešpatį, nugalėjusį mirtį. Čia mes atrandame gyvenimą ir išganingą Dievo veikimą per Prisikėlimo įvykį.

Kun. Saulius Paulius Bytautas, OFM

M. K. Čiurlionis. Pavasaris. 1907–1908. Popierius, tempera.

Nenutrūkstanti meilė

Kai pamačiau šiuos nuostabius margučius, panorau daugiau sužinoti apie jų autorę. Pasirodo tai – Naujojoje Anglijoje, Gardner, MA gyvenanti Bronė Višniauskienė. Ji augo Marijampolės apskrityje, Liubavos parapijoje, tačiau nerūpestingą vaikystę nutraukė karas. Kartu su tėvais kito Lenkijos sieną ir apsigyveno Suvalkuose. Bronė Višniauskienė pasakojo, kad būtent naujoje aplinkoje, pajutusi ilgesį lietuviškai kultūrai, prašė mamos išmokyti margučių marginimo meno. Kiaušinių primargindavo tiek, kad užtekdavo ir draugams, ir kaimynams. Tradiciją tęsė ir atvykusi į JAV – iš pradžių gyvendama Worcester, Massachusetts, kur lietuviškas gyvenimas virte virė (veikė Šv. Kazimiero parapija, Maironio klubas, įvairios draugijos), vėliau – persikėlus į gretimą Gardner, kur lietuviškas tradicijas skleidžia tarp kitataučių (miestelyje gyvena daug prancūzų). Bronė Višniauskienė ne tik priklauso Meno klubui, bet ir Lietuvos vyčiams – ji yra Gardner Vyčių kuopos kultūros pirmininkė ir Naujosios Anglijos Vyčių kuopos pirmininkė. Savo gražiuosius margučius tautodailininkė dažo svogūnų lukštais, įvairiomis žolelėmis, margina vašku ir skutinėja. Yra laimėjusi daug apdovanojimų už marginimo kursų vedimą ir savo margučius.

Dėkojame Bronei Višniauskienei ir visiems kitiems, kurie, atsidūrę toli nuo tėvynės, neužmiršta jos kultūrinio paveldo, puoselėja ir skleidžia jį. Sveikatos jums ir tolimesnio įkvėpimo!

Ramunė Lapas

PRISIMINKITE DRAUGĄ SAVO TESTAMENTE

www.draugas.org/palikimai

Tel. 773-585-9500

Kauno arkivyskupijos ganytojų velykinis laiškas, 2015 m. Velykos

Leiskime Prisikėlusiam Kristui sutikti mus

Brangūs Broliai ir Seserys,

sveikiname Jus su Jėzaus pergale prieš nuodėmę ir mirtį, dalijamės su Jumis velykinio džiaugsmo žinia ir labai norime, kad tas džiaugsmas būtų ne tik šventinė emocija, bet kad jis išliktų su Jumis per visas Jūsų gyvenimo dienas!

Jėzus buvo nužudytas, palaidotas ir ant Jo kapo užristas akmuo. Jėzaus priešai nurimo, nes tas, kurio jie nekenė – palaidotas. Panašų vaizdą norėtų matyti pasaulis, atmetęs žinią apie Jėzaus Prisikėlimą. Šiame pasaulyje viešpatauja nuodėmė – neapykanta, puišybė, godumas ir kūno kultas – tai, kas veda žmogų į aklavietę bei mirtį.

Mus pasiekia gąsdinančios žinios apie persekiojamus krikščionis Sirijoje, Irake ir kituose kraštuose. Mes girdime, kaip teroristai vykdo agresiją ir tūkstančius žmonių siunčia į kančią bei mirtį; matome Europoje marinuojamą krikščionybę, nes ji kliudo Kristaus ne-

sutikusių žmonių skleidžiamai ideologijai. Daug mirties ženklų matome ir savo Tėvynėje. Tai ir alkoholizmas, ir savižudybės, ir šeimos instituto nevertinimas, ir nevirtę kurstanti informacija, kad Lietuvoje nėra nieko gero...

Kai aną Velykų rytą moterys skubėjo prie Jėzaus kapo, nesitikėjo sutikti Jo prisikėlusio. Moterų širdis gaubė didžiulis liūdesys, nes jos manė, kad tai, ko žmonės ir jos pačios tikėjosi iš Jėzaus, visa tai yra prarasta. Nužudytas Jėzus guli kape ir Jam galima pasitarnauti tik kaip mirusiajam. Jos turėjo vienintelį rūpestį – kas nuritins akmenį nuo kapo angos, kad jos galėtų įeiti vidun ir atlikti paskutinį patarimą ne gyvajam, bet mirusiam Jėzui.

Tačiau prie Jėzaus kapo ta slogi nuotaika pasikeitė. Pasirodęs Viešpaties angelas moterims kalbėjo: „Jūs nebijokite! Aš žinau, kad ieškote Jėzaus, kuris buvo nukryžiuotas. Jo čia nebėra, Jis prisikėlė, kaip buvo sakęs. Įei-

kite, apžiūrėkite vietą, kur Jo gulėta. Ir skubiai duokite žinią Jo mokiniams” (Mt 28, 5–7).

Štai velykinės žinios jėga: ji pašalina rūpestį ir baimę, širdis užtvindo džiaugsmu ir pažadina norą nešti žinią: Jėzus prisikėlė! Jis gyvas! Vadinasi, visa tai, ko jis mokė, yra tiesa.

Prisikėlimo žinios pranešti skubančioms moterims pasirodo pats Jėzus ir pakartoja angelo paliepimą: „Nebijokite! Eikite ir pasakykite mano broliams, kad keliautų į Galilėją; ten jie mane pamatys” (Mt 28, 10).

Žinia apie Jėzaus Prisikėlimą yra pati svarbiausia žinia per visą žmonijos istoriją, nes ji perkeičia ir pavienio žmogaus, ir visuomenės gyvenimą. Žmogus, priėmęs žinią apie Prisikėlimą, negali nusiminti, kad blogis laimi, o gėris pralaimi. Kas priima prisikėlusį Kristų, tas pradeda naują gyvenimą, pilną vilties ir meilės, tas visada turės drąsos kovoti su blogiu ir nepraras vilties net sunkiausių išbandymų metais.

Įtikėjęs į prisikėlusį Kristų žmogus pats tampa Gerosios naujienos nešėjas. O ta Geroji naujiena skelbia, kad esame išgelbėti, kad mūsų nuodėmės sunaikintos ir kad esame pakviesti būti prisikėlusio Jėzaus liudytojais. Turime nešti Prisikėlimo žinią visiems žmonėms, kurie dar nesutiko prisikėlusio Kristaus.

Žmogus, priėmęs Prisikėlimo žinią, negali likti abejingas, kai laimi blogis, kai neapykanta išstumia meilę, kai tiesos vietą užima melas, kai laisvė pradeda tarnauti mirties kultūrai.

Kristaus Prisikėlimas primena mums pačią svarbiausią tiesą, kurią

apaštalas Paulius taip apibūdina: „Jei-gu esame mirę su Kristumi, tikime ir gyvensią su juo. Mes žinome, kad, prisikėlęs iš numirusių, Kristus daugiau nebemiršta; mirtis jam nebeturi galios” (Rom 6, 8–9).

Prisikėlimo žinia keičia žmogaus gyvenimą iš esmės, nes žmogus blogio akivaizdoje tampa stiprus; jis žino, kad su juo veikia ir kovoja pats Kristus. Popiežius Pranciškus ragina:

Visus krikščionis, kad ir kur bei kokiomis aplinkybėmis jie gyventų, kviečiu šiandien pat atnaujinti savo asmenišką susitikimą su Jėzumi Kristumi ar bent pasiryžti leisti Jam mus sutikti, kasdien nepalaujamai Jo ieškoti. Nė vienas neturi pagrindo manyti, kad šis kvietimas ne jam, nes „džiaugsmas, atneštas Viešpaties, skirtas visiems” <...>. Nebėkime nuo Jėzaus prisikėlimo, niekada nenuleiskime rankų, kad ir kas nutiktų. Niekas negali pranokti Jo gyvenimo, akinančio mus žengti pirmyn! (Evangelii gaudium, 3).

Jeigu šiandien aplink save matome labai daug blogio, bandančio įsiveržti į mūsų asmeninį ir tautos gyvenimą, su Prisikėlusiuoju Kristumi privalome išlikti ramūs ir drąsūs. Kol einame su Juo, mūsų pergalė yra užtikrinta. Galime patirti žmogiškų nesėkmių, galime dėl savo silpnumo susižeisti, bet Jėzus mus prikels, išgydys mūsų žaizdas ir duos jėgų tęsti gyvenimo kovą. Kristaus pergalė prieš blogį ir mirtį tepasakatina mus drąsiai kovoti už jaukius savo šeimų židinius, už švarią politiką ir už šviesią Lietuvos ateitį.

**Arkivyskupas Sigitas Tamkevičius
Vyskupas Kęstutis Kėvalas**

Brangūs broliai seserys,

*Mes esame jo kūrinyse,
sutverti Kristuje Jėzuje geriems darbams,
kuriuos Dievas iš anksto paskyrė mums atlikti.*

Ef 2, 10

Jausti dėkingumą ir neišreikšti jo, tai tarsi įpakuoti dovaną ir jos neįteikti, pasakė vienas amerikiečių rašytojas. Kad šie žodžiai nevirstų realybe mano gyvenime, sveikindamas Jus su artėjančia Prisikėlimo švente, noriu iš visos širdies Jums išreikšti savo dėkingumą.

Mūsų visa išeivijos veikla, kaip žinote, yra grįsta savanorystės pagrindais. Daugelis iš Jūsų savanoriškai dirbate lietuvių bendruomenėse, padedate misijoms visame pasaulyje, randate laiko ir noro pagelbėti kunigams jų parapijinėje veikloje bei tiems, kurie dėl įvairiausių priežasčių lanko jūsų bendruomenes.

Ačiū Jums už Jūsų darbą, už kurį negaunate ir nereikalaujate jokio atlygio.

Sherry Anderson yra pasakiusi: *Savanoriams nemokama ne todėl, kad jie nieko neverti, bet todėl, kad jie – NEĮKAINOJAMI.* Jūsų savanoriški veiksmai ne tik kilnūs, jie atspindi gražiausius Jūsų asmenybės bruožus.

Pasaulis kabo ant ištikimų savanorių rankų. Mūsų lietuvių kalba, tradicijų puoselėjimas užsieny, tikėjimas taip pat kabo ant Jūsų rankų. Nenuleiskite jų, kad ir kaip būtų sunku, nes turime pareigą tai perduoti ateinančioms kartoms. Meldžiu Viešpatį, kad silpnumo akimirkomis šalia atsirastų žmonių, kaip atsirado pranašo Mozės gyvenime, kurie paremtų jūsų iškeltas rankas, *kad jos liktų tvirtos iki pat saulėlydžio (Iš 16, 12), nes nuo jų, kaip ir nuo Mozės rankų, gali priklausyti tautos ir dangelio kitų dalykų likimas (Iš 16, 11–13).*

Broliai seserys, dėkodamas Dievui už Jus, už gyvą Jumyse savanorystės dvasią, kuria alsavo Kristus ir Jo apaštalai, nuoširdžiai sveikinu Jus visus su Šventom Velykom.

Prelatas Edmundas J. Putrimas

Sveikiname brangius skaitytojus ir rėmėjus su Šv. Velykomis!

Džiaugsmas, meilė ir viltis visada telydi,

Atgimimo džiaugsmas širdyje težydi!

„Draugo” redakcija, administracija ir leidėjai

Šventų Velykų proga sveikiname užsienio skautiją, linkėdami sėkmės darbuose, kuriuos, kiek galime, remiame.

**Lietuviškosios
Skautybės fondo valdyba**

DRAUGAS
(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWSPAPER

Published on Tuesday, Thursday and Saturday
except legal Holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by
the Lithuanian Catholic Press Society,
4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629-5532.
Tel.: 773-585-9500. Fax.: 773-585-8284

Periodical class postage paid at Chicago, IL
and additional mailing offices.
Subscription Rates: \$150.00.
Postmaster: Send address changes to

Draugas – 4545 W. 63rd Street,
Chicago, IL 60629-5532

GARBĖS PRENUMERATA \$250.00

JAV – metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00

Pirma klase: kasdien – \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD): – metams \$390.00 • 1/2 metų \$210.00 • 3 mėn. \$110.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis oro paštu – metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00

Į Lietuvą reguliariu paštu – metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA

JAV – metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00 • 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD): – metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00 • 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis: oro paštu – metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00

Į Lietuvą reguliariu paštu – metams \$70.00

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiuočiame.

„Draugo” prenumerata yra mokama iš anksto.

Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.

Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.

Vyriausioji redaktorė –
Ramunė Lapas
vyr.redaktore@gmail.com

Kultūrinio šeštadienio priedo redaktorė –
Renata Šerelytė
rainbow.vilnius@gmail.com

Redakcija už skelbimų turinį ir kalbą neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos gavus prašymą, ką nors skelbti. Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugoja. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

Administracijos el. paštas:
skelbimai@draugas.org
administracija@draugas.org

Dana Stankaitytė: Čikagos lietuvių operos primadoną prisimenant

2014 m. lapkričio 26 d. mirė buvusi Čikagos lietuvių operos solistė Dana Stankaitytė. Daugelį metų Dana Stankaitytė atliko pagrindines soprano partijas Čikagos lietuvių operos pastatymuose. Jos mirtis lietuvių operos mylėtojams sukelia liūdesį, bet kartu ir gražius prisiminimus. Dera plačiau apžvelgti šios ypatingos dainininkės karjerą, kuri labai glaudžiai susijusi su Čikagos lietuvių operos istorijos pradžia.

Dana (Danutė) Stankaitytė gimė Lietuvoje, Byvainiuose, Joniškio valsčiuje, Šiaulių apskrityje. 1944 m. pasitraukė į Vokietiją. Ten baigė Hanau gimnaziją, o Frankfurto universitete studijavo kalbas ir literatūrą. Būdama Vokietijoje, ji dainavo „Dainavos“ ansamblyje. Ansamblio vadovas Stepas Sodeika pastebėjo jos gražų balsą ir pradėjo jį lavinti. Į JAV Dana Stankaitytė atvyko 1949 m., apsigyveno Čikagoje. Čia ji toliau lavino savo balsą – jos mokytojai buvo Jonas Būtėnas, Alodija Dičiūtė-Trečiokienė, Vladas Jakubėnas, Aleksandras Kučiūnas ir operos solistė Bianca Saroya. 1952 metais Aleksandro Kučiūno muzikos studija suruošė koncertą, kuriame studijos solistai ir Vyrų choras atliko Giuseppe Verdi operos „Likimo galia“ antrąjį veiksmą. Tarp solistų buvo Danutė Stankaitytė.

Dana Stankaitytė (Micaela) ir Stasys Baras (Don Jose) operoje „Carmen“. 1959 m. Paul Hansen nuotr.

Čikagos lietuvių opera debiutavo Giuseppe Verdi „Rigoletto“. Premjera įvyko 1957 m. kovo 30 ir 31 dienomis. Dana Stankaitytė atliko Giovannos vaidmenį. Nors jis nebuvo pagrindinis, Stankaitytės balsas atkreipė klausytojų dėmesį. 1959 metais Čikagos lietuvių opera pastatė Georges Bizet operą „Carmen“ – čia Dana Stankaitytė dainavo jau vieną iš pagrindinių partijų – Micaelą. Į „Carmen“ spektaklį atvykusi tuometinė Čikagos Lyric Opera direktorė Carol Fox teigiamai įvertino Danos Stankaitytės pasirodymą, jos gražų balsą.

1960 metais Čikagos lietuvių opera vėl atsisuko į Verdi – pastatė operą „Trubadūras“ („Il Trovatore“). Šiame spektaklyje Danai Stankaitytei jau teko pagrindinis Leonoros vaidmuo. Muzikos kritikas Balys Chomskis „Draugo“ dienraštyje aprašydamas „Trubadūro“ pastatymą, pažymėjo Danos Stankaitytės „nuostabią dainavimo pažangą“. Jis rašė, kad jos „kiekvienas tonas, kiekviena aukšta gaida – švari, kupina muzikališko tyrumo.“¹

1962 metais Čikagos lietuvių opera ryžosi pastatyti didingą Verdi operą „Aida“. Tai buvo milžiniškas užsimojimas, reikalaujantis didelės dainininkų sudėties. „Aida“ – tai tikras iššūkis ir chorui, ir solistams. Šioje operoje pasirodė penki solistai, tuo metu jau tapę Čikagos lietuvių operos širdimi: Stasys Baras (Radames), Algirdas Brazis (Amonasro), Aldona Stempužienė (Amneris), Jonas Vaznelis (Ram-

fis) ir Dana Stankaitytė (Aida). Muzikė Izabelė Motekaitienė, recenzuodama „Aidos“ spektaklį „Draugo“ dienraštyje, pažymėjo, kad Dana Stankaitytė dainavo su „gilia ekspresija“.² Kompozitorius Vladas Jakubėnas išreiškė nuomonę, kad „pagrindinių rolių atlikėjai D. Stankaitytė, S. Baras, A. Brazis kažkaip ypatingai čia save atrado, o D. Stankaitytei Aidos rolė reiškė ir pirmą išėjimą į primadonas.“³ Idomu, kad tais pačiais metais Stankaitytė, Baras ir Brazis dainavo „Aidos“ operos koncertinę versiją su Peoria simfoniniu orkestru.

1963 metais Čikagos lietuvių opera pastatė Mascagni „Cavalleria Rusticana“ ir Leoncavallo operą „I Pagliacci“ („Pajacai“). Dana Stankaitytė dainavo pagrindinę Santuzzos partiją operoje „Cavalleria Rusticana“.

1964-ieji metai – po „Tosca“ ženklų. Pagrindinę partiją G. Puccini operoje atliko dvi dainininkės – Prudencija Bičkienė ir Dana Stankaitytė. Kritikas Antanas Nakas pažymėjo Danos Stankaitytės „ypatingą, aksominį balso tembrą“. Jo nuomone, „normaliomis operos teatro sąlygomis Tosca būtų viena ryškiausių D. Stankaitytės repertuare“.⁴

1965 metais Čikagos lietuvių opera vėl sugrįžo prie mėgstamo kompozitoriaus Giuseppe Verdi, tačiau pasirinko ne operą, o „Requiem“. Šiuo koncertu Čikagos lietuvių opera atžymėjo Lietuvos okupacijos 25-mečio datą, pagerbė žuvusius kovose už Lietuvos nepriklausomybę. Koncertas vyko didžiulėje Čikagos McCormick Place salėje. Operos chorą papildė Fausto Strolis vadovaujamas „Vyčių“ choras, Alice Stephens choras ir Tėviškės liuteronų parapijos choras, vadovaujamas Jurgio Lampsacio. Orkestrą sudarė 89 Čikagos simfoninio orkestro muzikantai, dirigavo Aleksandras Kučiūnas. Solo partijas dainavo sopranas Dana Stankaitytė (soprano partija čia reikalauja stipraus ir kartu lyriško balso, ypač paskutinėje „Libera me“ dalyje), mezzosopranas Aldona Stempužienė, tenoras Stasys Baras ir bosas Jonas Vaznelis. Danos Stankaitytės ir kitų solistų dainavimas kartu su didingu choru klausytojams paliko nepaprastą įspūdį. Tame pačiame koncerte Čikagos lietuvių opera atliko ir kunigo Bruno Markaičio kantatą „Vilniaus varpai“ poeto Kazio Bradūno žodžiais (solistai – Prudencija Bičkienė, Alvina Giedraitienė ir Algirdas Brazis). Dvigubo koncerto metu galingai pasirodė ne tik operos choras, bet ir ryškiausi Čikagos lietuvių operos solistai.

1967 metais Daną Stankaitytę išvydome lietuvių kompozitoriaus Jurgio Karnavičiaus operoje „Gražina“. Nors Čikagos lietuvių opera visada operas atlikdavo lietuvių kalba, ji susilaukdavo kritikos, kodėl nestatanti lietuvių kompozitorių operų. „Gražinos“ pastatymas iš dalies buvo atsakas į tokią kritiką. „Gražinos“ pastatymai vyko Čikagos Civic

Dana Stankaitytė, Algirdas Brazis, Stasys Baras, Aldona Stempužienė, Čikagos lietuvių operos choras – operos „Aida“ II veiksmo finalas. 1962 m. „Draugo“ archyvo nuotr.

Opera House salėje. Pagrindinę partiją dainavo dvi solistės – Lilija Šukytė ir Dana Stankaitytė. 1968 metais Čikagos lietuvių opera sutrumpintą „Gražinos“ spektaklį parodė New Yorke. Poetas, libretų vertėjas Stasys Santvaras įvertino Danos Stankaitytės dainavimą, rašydamas, kad „Dana Stankaitytė savo dalį padainavo New Yorke su vidine šiluma, išraiškiai ir galingai, išsijausdama į Gražinos kilnumą ir sukeldama pasigėrėjimą bei plojimus. Ta nuoširdi, simpatinga ir talentais Dievo apdovanoja moteris yra ne tik Chicagos, bet ir visų Amerikos lietuvių turtas.“⁵

1968 metais Čikagos lietuvių opera ryžosi pastatyti Beethoveno operą „Fidelio“. Kaip ir Puccini „Tosca“, „Fidelio“ yra ne tik meilės ir ištikimybės istorija, bet ir protestas prieš politinę priespaudą. Čikagos lietuvių operos pastatymai dažnai buvo ne vien lietuviškos kultūros išlaikymo būdas, bet ir protestas prieš besitęsiančią Lietuvos okupaciją. „Fidelio“ operos kalinių choras pirmame veiksmе ypač jaudinančiai paveikė žiūrovus, nes akivaizdžiai priminė ir Lietuvos okupaciją, ir Sibire vargusius tautiečius. Šioje operoje ypač pasižymėjo tenoras Stasys Baras, dainavęs kalinio Florestano partiją. Florestaną išgelbėjo Leonora, jo „mylinti, tauri žmona“, kurios partiją atliko Dana Stankaitytė. Muzikas Vladas Jakubėnas rašė, kad Stankaitytės Leonora buvo „natūrali, santūri ir įtikinama“. Amerikiečių kritikas Bernard Jacobson pavadino Stankaitytės dainavimą „simpatingu ir inteligentišku“.⁶

1969 metais Čikagos lietuvių opera pristatė dar vieną lietuvišką operą – Juliaus Gaidelio „Daną“. Ne nuostabu, kad pagrindinis Danos vaidmuo atiteko

Dana Stankaitytė, Stasys Baras, Čikagos lietuvių operos choras K. Banaičio „Jūratės ir Kastyčio“ operos pastatyme. 1972 m. „Draugo“ archyvo nuotr.

Danai Stankaitytei. Ji jau buvo susipažinusi su Gaidelio kūryba – 1968 m. lapkričio mėn. ji dalyvavo ypatingame koncerte Bostone, kuriame buvo atlikta Juliaus Gaidelio kantata „Kovotojai“, kuri buvo sukurta pagal Stasio Santvaro tekstą. Kartu su Dana Stankaityte dainavo Leonas Baltrus ir Arnoldas Voketaitis. Stankaitytė ir Voketaitis dainavo ir šios kantatos pasaulinėje premjeroje, kuri įvyko Čikagoje 1968 m. vasario 16 d.

Dana Stankaitytė

Atkelta iš 3 psl.

1970 m. dirigentui Aleksandrui Kučiūnui persikėlus į Washingtono valstiją profesoriauti, Čikagos lietuvių opera pasikvietė dirigentą Vytautą Marijošių. Tais metais buvo statoma Verdi opera „La Forza del Destino” („Likimo galia”). Pagrindinė soprano partija – Leonora – atiteko Danai Stankaitytei. Atrodo, kad Stankaitytei sekėsi su „Leonoromis”. Ji pasižymėjo kaip „Trubadūro” Leonora, Beethoveno „Fidelio” Leonora ir „Likimo galios” Leonora. Leonorą „Likimo galioje” kai kurie laiko vienu iš stipriausių Stankaitytės vaidmenų. Jos arija „Pace, pace, mio Dio” („Dieve, Dieve, duok man ramybės”) giliai sujaudino žiūrovus. Muzikas Vladas Jakubėnas, rašydamas „Aiduose” teigė, jog Danai Stankaitytei „pavyko išryškinti tą tragizmo kupiną liniją, kuria apjungtas visas Leonoros vaidmuo ir su ja susijusi muzika.”⁷ Balys Chomskis „Draugo” kultūriniame priede rašė, kad „Dana Stankaitytė – šių operos spektaklių žvaigždė. Leonora virsta meno kūrinium. Jos gražus, sultingas balsas jau „Trubadūre” ir „Aidoj” atrado ją kaip Verdi dainininkę. Čia gi, išstudijavusi Leonoros partiją su Marijošiumi, parodė, kiek daug jos balse yra tikrojo turto.”⁸

1972 m. Čikagos lietuvių opera pastatė lietuvių kompozitoriaus Kazio Viktoro Banaičio operą „Jūratė ir Kastytis”. Diriguoti sugrįžo Aleksandras Kučiūnas. Jūratė dainavo Dana Stankaitytė, Kastytį – Stasys Baras. Dailininkas Adolfas Valeška sukūrė scenovaizdį. Dana Stankaitytė savo dainavimu atskleidė jūros deivės dvasinį stiprumą. Po spektaklių Čikagos lietuvių opera įrašė Banaičio „Jūratė ir Kastytį” į plokštelę, taigi Stankaitytės Jūratės interpretacija išliko.

1974 m. Čikagos lietuvių opera vėl prisiminė Verdi – šįkart „Kaukių balį”. Dana Stankaitytė dainavo pagrindinę Amelijos partiją. Muzikas Vladas Jakubėnas, įvertindamas jos dainavimą, teigė, jog Stankaitytė savo partiją atliko „primadonos lygyje”.⁹

1976 m. Čikagos lietuvių opera ėmėsi trijų lietuvių kompozitorių operų: Jeronimo Kačinsko „Juodo laivo”, Juliaus Gaidelio „Gintaro šaly” ir Vytauto Marijošiaus „Priesaikos”. Operoje „Juodas laivas” Dana Stankaitytė atliko Jūros vaidmenį, o „Priesaikoje” – Julijonos. Žiūrovams, pripratusiems prie melodinių XIX a. itališkų operų, ši nauja muzika skambėjo disonansiškai. Nelengva solistui/solistei išmokyti naują partiją, ypač atonalios muzikos operoje. Dana Stankaitytė laiške Jūratei Vyliūtei, knygos „Čikagos lietuvių opera” autorei, šitaip apibūdino savo partiją „Juodame laive”: „Ilgiau truko iškalti, toną reikėjo paimti lyg iš oro, bet išmokus dainuoti buvo gana malonu ir nesunku, ir muzikos buvo gražios.”¹⁰

Viena iš retesnių, bet vis tiek populiarių Giuseppe Verdi operų yra „Nabucco” – Čikagos lietuvių opera jos ėmėsi 1978 metais. „Nabucco” turi patriotinę potekstę: Verdi, rašydamas operą apie vergijoje kenčiančią žydų tautą, netiesioginiu būdu garsino italų tautos siekius atstatyti vieningą italų valstybę. Vergų choras „Va pensiero” tapo savotišku italų patriotiniu himnu. Tad nenuostabu, kad Čikagos lietuvių opera parinko šį Verdi kūrinį – Operos choro atliekamas „Va pensiero” Čikagos lietuvių žiūrovams aiškiai perdavė lietuvių tautos troškimą atstatyti nepriklausomą valstybę.

Dana Stankaitytė, Bernardas Prapuolenis, Čikagos lietuvių operos choras – Verdi operos „Nabucco” pastatyme. 1978 m. Jono Kuprio nuotr.

„Nabucco” Dana Stankaitytė atliko Abigailės vaidmenį.

Italų kompozitorius Amilcare Ponchielli žinomas kaip populiarios operos „La Gioconda” autorius. Čikagos lietuvių opera pastebėjo, kad kita jo opera apie lietuvius – tai retai statoma opera „I Lituani” („Lietuviai”); jos premjera įvyko 1981 metais. Žiūrovus nustebino operos melodingumas ir, žinoma, patraukė lietuviška tematika. Dana Stankaitytė šioje operoje dainavo Aldonos partiją. Opera susidomėjo ir Čikagos klasikinės muzikos radijo stotis WFMT, kuri ją įrašė ir vėliau transliavo – tuo būdu Stankaitytės balsas pasklido radijo bangomis, ir jos galėjo klausytis platesnis operos mėgėjų ratas.

Čikagos lietuvių operos repertuare vyravo italų operos, bet kartas nuo karto susidomėta ir vokiečių kompozitorių kūriniais. 1982 m. Čikagos lietuvių opera pastatė Carl Maria von Weber „Der Freischütz” („Stebuklingasis šaulys”) – Dana Stankaitytė čia dainavo Agatos partiją.

1983 metais Čikagos lietuvių opera pakartojė Ponchielli „I Lituani”. Šį kartą spektaklis vyko istoriniame Auditorium teatre. Dana Stankaitytė vėl dainavo Aldoną. Tai buvo paskutinis Stankaitytės pasirodymas su Čikagos lietuvių opera. Nuostabu, kad tai įvyko istoriniame Čikagos teatre ir apie lietuvius parašytoje operoje.

Dana Stankaitytė įdainavo kelias plokšteles. 1979 m. pasirodė jos įdainuotų arijų plokštelė. Visos arijos – lietuvių kalba. Orkestrui dirigavo Alvydas Vasaitis. 1984 m. pasirodė Stankaitytės plokštelė „Ar atminsi”. Joje – lietuvių kompozitorių dainos, akompanuojant pianistui Alvydai Vasaičiui. Kaip jau minėta, Stankaitytės balsas įamžintas ir Banaičio operos „Jūratė ir Kastytis” plokštelėje.

Stankaitytė surengė ir koncertų, jų repertuaras buvo labai platus, dažnai įtraukiant ir lietuvių kompozitorių dainas. Koncertai vyko ne tik Čikagoje, bet ir kituose Amerikos bei Kanados miestuose, pasiekė net Australiją. Ji koncertavo New Yorke, Bostone, Ha-

miltone, Toronte, Montrealyje, Los Angeles, Philadelphijoje, Clevelande ir kituose miestuose. Kartais Stankaitytė koncertus atlikdavo viena, bet dažnai ji koncertuodavo su kitais solistais, dažniausiai – su Stasiu Baru ir Jonu Vazneliu. Norėtume išskirti kelis ypatingus koncertus.

1965 m. sausio 17 d. „Dainavos” ansamblis atliko Algio Šimkaus baladę „Čičinskas” Maironio žodžiais – solo partijas koncerte dainavo Dana Stankaitytė ir Jonas Vaznelis.

1968 m. rugsėjo 1 d. New Yorko Lincoln centro filharmonijos salėje įvyko ypatingas koncertas, pavadintas „Festival of Lithuanian Music” („Lietuviškos muzikos festivalis”). Pirmoje dalyje buvo atliekami simfoniniai ir operiniai veikalai. Orkestrui dirigavo Vytautas Marijošius. Solistai – įprasta trijulė: Dana Stankaitytė, Stasys Baras ir Jonas Vaznelis. Stankaitytė koncerte atliko tris Jeronimo Kačinsko dainas.

1970 m. rugsėjo mėn. Čikagoje vyko VIII Ateitininkų kongresas. Į jo programą buvo įtrauktas ir simfoninis koncertas Čikagos Orchestra Hall. Čia vėl dirigavo Vytautas Marijošius, dainavo solistai Dana Stankaitytė, Stasys Baras, Algirdas Brazis ir Jonas Vaznelis. Programoje dalyvavo ir pianistas Antanas Smetona.

1971 m. birželio 12 d. Dana Stankaitytė dar kartą koncertavo Čikagos Orchestra Hall. Jai fortepijonu akompanavo Alvydas Vasaitis, klarnetu grojo Joseph Frantik. Koncerte skambėjo italų, vokiečių (Marcello, Gluck, Schubert, Strauss, Wagner, Verdi) ir lietuvių kompozitorių (Jakubėno ir Kačinsko) kūriniai. Muzikas Vladas Jakubėnas, aprašydamas Stankaitytės rečitalį, teigė, jog „Danutės Stankaitytės balsas įgijo minkštumo, vokalinės frazės – užbaigtumo... Kiekvienas veikalas buvo giliai išstudijuotas; atrodė, kad susigyventa su kiekviena jo gaida ir fraze.”¹¹

1972 m. kovo mėn. Dana Stankaitytė ir Stasys Baras gastroliavo Australijoje. Jie atliko arijų ir dainų koncertą Adelaidės miesto meno festivalyje.

Stasys Baras, Dana Stankaitytė, Jonas Vaznelis, dirigentas Vytautas Marijošius – repeticija prieš Ateitininkų kongreso koncertą Orchestra Hall Čikagoje. 1970 m. Virgilijaus Kauliaus nuotr.

Atsiliepdama apie Danos Stankaitytės dainavimą A. Binkevičiūtė-Gučiuviene „Tėviškės aiduose” rašė: „Solistė ypatingai imponuoja savo spalvingo balso nepaprastai plačia balso skale. Už jos kraštutinių aukštų ir žemų gaidų dar juntami dideli vokaliniai rezervai. Ypatingu grožiu nuspalvintos jos žemos gaidos. Tai tikra dramatinio soprano atstovė.”¹²

Stankaitytės dainavimu galėjo pasidžiaugti ir lietuviai Lietuvoje – 1987 m. ji dainavo Vilniaus operos ir baletų teatre kartu su Virgilijumi Noreika, Nijole Ambrozaityte ir Algiu Grigu. Dirigavo Jonas Aleksa. Antrą koncertą Stankaitytė atliko Vilniaus Katedroje su Vilniaus filharmonijos simfoniniu orkestru.

2006 m. Lietuvos Respublikos prezidento Valdo Adamkaus dekretu Dana Stankaitytė apdovanota Lietuvos didžiojo kunigaikščio Gedimino ordinu.

Danos Stankaitytės rečitalis, akompanuoja Alvydas Vasaitis. V. Noreikos nuotr.

Savo operinę karjerą ir ryšį su Čikagos lietuvių opera Stankaitytė muzikologei Jūratei Vyliūtei nusakė šiais žodžiais:

„Turėjau progos lavintis ir dainuoti tokias partijas, kurias dainuoja garsieji pasaulio solistai. Žinoma, vis angažuojama naujiems spektakliams, negalėjau išvykti plačiau pasižvalgyti po Europą ir Ameriką ir ten išbandyti jėgas. Tačiau nesigailiu. Čikagos lietuvių opera buvo mano namai, mano gyvenimas. Tarsi mūsų Lietuva.”¹³

Laimingi yra tie, kurie turėjo progos pasidžiaugti šios puikios solistės dainavimu.

Paruošė Rimas Černius

Naudotasi: Jūratė Vyliūtė „Čikagos lietuvių opera – istorijos metmenys”, *Scena*, Vilnius, 1999. Autorius dėkoja Lituanistikos tyrimo ir studijų centrui Čikagoje, Daliai Stankaitienei, solistui Jonui Vazneliui ir laikraščio „Draugas” bendradarbiams už medžiagos ir nuotraukų parūpinimą.

1 Balys Chomskis, „Opera – didelė mokykla”, *Draugas*, 1960 balandžio 9 d.

2 Izabelė Motekaitienė, „Aidos premjera ir trečiasis spektaklis”, *Draugas*, 1962 balandžio 21 d..

3 Vladas Jakubėnas, „Opera lietuvių meno gyvenime”, *Chicagos lietuvių opera*. Pirmasis dešimtmetis.

4 Antanas Nakas, „Lietuvių operos pavasario šventė”, *Dirva*, 1963 balandžio 12 d.

5 Stasys Santvaras, „Karnavičiaus Gražinos viešnagė New Yorke”, *Dirva*, 1968 birželio mėn.

6 Jūratė Vyliūtė, „Čikagos lietuvių opera”, *Scena*, Vilnius 1999, p. 72.

7 Vladas Jakubėnas, „G. Verdi Likimo galia”, *Aidai*. 1970, Nr. 5

8 Balys Chomskis, „Verdi ir Leonoros „La Forza”, *Draugas*, 1970 gegužės 2 d.

9 Vladas Jakubėnas, „Kaukių balius”, *Aidai*, 1974, nr. 5.

10 Jūratė Vyliūtė, „Čikagos lietuvių opera” *Scena*, Vilnius 1999, p. 107.

11 Vladas Jakubėnas, „Atsiminimai, apmąstymai, kartu ir recenzija”, *Akiračiai*, 1971, VI, nr. 6.

12 A. Binkevičiūtė-Gučiuviene, „Vokalinio meno milžinai” *Tėviškės aidai*, 1972, balandžio 11 d., Nr. 13.

13 Jūratė Vyliūtė, „Čikagos lietuvių opera” *Scena*, Vilnius 1999, p. 131.

Visas mūsų gyvenimas buvo tėvynei Lietuvai

Pasikalbėjimas su solistu **Jonu Vazneliu** apie Daną Stankaitytę, Lietuvių operą ir kt.

– Ką prisimenate apie Čikagos lietuvių operos pradžią, pirmąją operą – „Rigoletto“?

– Buvo labai sėkmingas Vyrų choro koncertas. Po kiekvieno tokio koncerto visuomet būdavo su-buvimai. Susirenka dalyviai, visi atsipalaiduoja... Leonas Bildušas ir sako: „Taigi mes turim Rigoletto!“ – visi prisiminė Vladą Baltrušaitį iš Vilniaus. Vilniaus operoje Baltrušaitis buvo puikus Rigoletto. Nereikia mišraus choro, nes yra geras vyrų cho-ras. Yra Rigoletto. Statom operą! Nuo to viskas ir pra-sidėjo. Dana Stankaitytė dainavo ne pagrindinę partiją, – ji tuomet dar buvo pačioje savo karjeros pradžioje. Buvo ir tenoras, ir baritonas, ir sopranas, ir mezzo, atsirado ir bosas. Aš tada dainavau Lyric Opera.

– Kaip lavinote balsą? Pas ką mokėtės?

– Mes ieškojome pagalbos. Ypatingas buvo Jo-nas Būtėnas. Jis labai gerai „pastatydavo“ balsus, su-tvarkydavo vokalą. Aš neturėjau progos pas jį mo-kytis anksčiau, tik atvažiavus Amerikon. Stasys Ba-ras jį pažinojo iš seno, iš Vokietijos, o man tai buvo toks didelis siekis... Ir Stankaitytė su juo pradėjo, bet paskui, man atrodo, kad ji dirbo su Izabele Mote-kaitiene. Kai Alodija Dičiūtė-Trečiokienė pradėjo savo studiją, Dana nuėjo pas ją; sušvelnėjo jos bal-sas. Sušvelnėjo, bet ir labai daug ko nustojo.

– Kada susipažinote su Dana Stankaityte?

– Daną pažinojau iš „Dainavos“ ansamblio. Man pirmą kartą su „Dainava“ teko dainuoti G. Ros-sini „Stabat Mater“. Kūrinys buvo atliekamas Šv. Kryžiaus bažnyčioje. Dana ten dar nedainavo. Su-sipažinome ir kartu dainuodavom – tai parapijoje, tai koncerte. Yra „Dainavos“ ansamblio plokštelė, kur įrašytas bažnytinis koncertas, ką Stepas Sodeika darydavo, ten įrašyta ir mudviejų su Dana „Skaus-mo kryžkelė“. Mudviejų duetas ir choras.

– Kokie Jūsų prisiminimai iš kartu su Stankaityte dai-nuotų operų?

– Prisiminimai bendresnio pobūdžio: visiems mums būdavo didelė šventė. Visi labai ruošdavomės. Visi stengėmės pasirodyti kuo geriau. Asmeninių iš-gyvenimų kaip ir nebuvo, nes nebuvo kada apie tai galvoti. Visas rūpestis – kaip gerai padaryti.

– Kaip vykdavo repeticijos?

– Turiu būtinai pridėti, kad visi mūsų senieji di-dieji dirigentai – Aleksandras Kučiūnas, Vytautas Marijošius, o ir visi solistai buvom labai susiklau-sę, labai stengėmės. Daugiau įtampos sukeldavo se-nieji dirigentai. Ir čia reikia nepaprastą padėką ir, sakyčiau, netgi pagarbą atiduoti Alvydui Vasaičiui, kuris visus išlaisvino. Jis davė mums laisvės – ne-bijokit, darykit! Tas daugeliui labai padėjo, ypač man. Prisimenu, kai aš turėjau dainuoti „Nabucco“, net A. Kučiūnas atėjęs po operos į mūsų nusirengi-mo kambarį prie visų pasakė: „Jonai, tu mane nu-stebinai!“ Taip pat iš jaunųjų žmonių reikia pami-nėti Arūną Robertą Kaminską, jis irgi buvo gana sva-ri dovana Operai. Buvo malonu su juo dirbti.

O repeticijos buvo kaip repeticijos – visi sten-gėmės, visi darėm. Kartais vienam geriau pavyk-davo, kitam mažiau. O su Dana mums tekdavo kar-tu dainuoti labai daug. Ne tik operoje, bet ir kon-certuose. Visur esame koncertavę – ir Los Angeles, ir New Yorke, ir Kanadoje. Ir su opera, ir su kon-certais.

– Iš tų partijų, kurias dainavo Dana Stankaitytė, ku-rios Jums labiausiai įsimintinos?

– Man atrodo, žiūrovai labai gerai įvertino ją o-peroje „Likimo galia“. Ši partija labiausiai atitiko jos balsą ir esmę. Manau, kad tai buvo jos pats gra-žiausias vaidmuo.

Jonas Vaznelis, Dana Stankaitytė, Stasys Baras.
Vytauto Maželio nuotr.

– Papasakokite apie lietuviškas operas. Kokie prisi-minimai iš „Gražinos“?

– „Gražina“ Operos namuose iš viso buvo di-džiulis siurprizas, maloni staigmena mums. Tai vie-nintelė tokia opera, kuri buvo atlikta Čikagos Civic Opera House. Tai didelis dalykas.

– O „I Lituani“ („Lietuviai“) Auditorijoje – Auditorium?

– Ką ir bekalbėti. Tąsyk buvo didelė šventė. Brighton Parko bažnyčioje buvo religinis koncertas, visokie kitokie renginiai ir, žinoma, „Lietuviai“ Au-ditorijoje. Kitas džiaugsmas buvo „I Lituani“ Lietu-voje. Kai ruošėmės, buvo dar rusų kareiviai, ir stai-ga paskelbia, kad viskas – jie jau išvažiuoja. Ir būti ant scenos Lietuvoje!.. Stankaitytei neteko, dainavo Irena Milkevičiūtė, Virgilijus Noreika. Man pačioje pradžioje reikėjo dainuoti tokią frazę: „O Lietuva, o Lietuva, mano brangi tėvyne, kaip tu ištersi?“ Dai-nuoti tą frazę Lietuvoje... galvojau – Viešpatie, duok man stiprybės... ir įdėjau į tą frazę viską, ką turėjau. Tai buvo nepaprastas momentas mums, tremti-niams, pabėgėliams, sugrįžti ant lietuviškos scenos. Labai graži opera. Ir sunku įsivaizduoti, kad tokią operą parašė italas!

– Dar vienas labai įspūdingas koncertas – tai Verdi „Re-quiem“. Kaip kilo ši mintis? Kaip sugebėjot?

– Svarbiausia buvo – pakliūti į tą McCormick Place. Tai rodė, kad mūsų veikla daro pažangą. Ir ji buvo. Aš neturiu įrodymų, bet buvo tokia nuomonė, kad Lietuvių opera buvo antroji Čikagoje po Lyric Opera. O dar – „I Lituani“ buvo transliuojama. Rei-kia suprasti – žmogeliai, dirbantys fabrike, dirban-tys visur kitur, staiga atsistoja scenoje... Galima prirašyti visą knygą. Malonūs prisiminimai, labai...

– O ką prisimenate iš „Fidelio“? Ar didelis skirtumas tarp vokiškos ir itališkos operos?

– Kadangi mes dainuodavome lietuviškai, tai, sa-kyčiau, didelio skirtumo neįautėme. Mane tuomet la-bai įkalbinėjo, kad sutikčiau dainuoti. Man tas vaid-muo pasirodė dar per didelis. Atvažiavo į namus pas mane Vacys Petrauskas įtikinėti. Ir paskui, kai kon-certuodavom kartu su Baru ir Dana, visuomet at-likdavom tą trio iš „Fidelio“. Visuomet. Jis labai pri-tiko, buvo labai įdomu.

– Man atrodo, kad Lietuvių opera turėjo nemažai pa-triotizmo...

– Kai aš žvelgiu dabar, matau, kad visos operos, išskyrus gal tik „Faustą“, iš pradžių, bet vėliau visos operos buvo apie tėvynę, apie tėvynės meilę. Kaip be-žiūrėsi, „Nabucco“ – vergų choras, „I Lituani“ – „o Lietuva“, – visur yra tai, kas, turiu pripažinti, dabar labai mažai kam rūpi.

– Stankaitytė, Baras ir Jūs daug koncertavote. Kur pa-buvojote?

– Visur, kur tik buvo lietuvių. Tik Anglijoje ir Pie-tų Amerikoje nebuvom. Pavieniai kviečiami būda-vome labai retai, kur tik didesnis renginys – visuo-met būdavome kviečiami visi trys. Paskutinį kartą Californijoje – su Alvydu Vasaičiu. Buvo Baras, Stankaitytė, aš. Koncertavome Clevelande, Detroite, Philadelphijoje, Bostone, Toronte, Melbourne, Ade-laidėje.

– O ką prisimenate iš „Čičinsko“ koncerto su „Daina-vos“ ansambliu?

– Buvo įdomu. Stasys Šimkus tada dirigavo. Pir-mas koncertas su „Dainava“ buvo „Pagirėnai“ (irgi Šimkaus). Pradžioje visokie bažnytiniai kon-certai, visokios šventės buvo Šv. Kryžiaus parapijo-je, paskui tą perėmė Marquette Parkas. Malonu pa-žvelgti atgal – kiek padaryta. Kai pradėdau klausytis įrašų, lieku labai patenkintas – kiek padarėm! Aš di-džiuojuos tuo, kas buvo padaryta – auginant šeimą, dirbant iš pradžių fabrike ir kitur, pasiekti šitokių da-lykų yra didelė laimė. Ačiū Dievui.

– Kaip manote – ar buvo tokių vaidmenų, kurių Stan-kaitytė nedainavo, bet kuriems būtų labai tikusi?

– Iš tikrųjų Opera už mus galvojo, kas mums tik-tų. Jos nebuvo „Lucia“, ten Gina Čapkauskienė iš Montrealio dalyvavo. Man taip pat malonu pri-siminti, kaip Čapkauskienė dainavo operoje „Romeo ir Džiuljeta“. 35 metus praleidau Lietuvių operoje, daug vaidmenų dainuota, nes kiekvienais metais buvo kita nauja opera. Dirigentas ir valdyba nutar-davo. Kartais reikėjo daryti vertimus į lietuvių kal-bą. Ir tas vertimas pasiteisino, – jeigu būtume dainavę originalo kalba, tiek žiūrovų nebūtume turėję, jie būtų sakę – mes galim nueiti į „Lyric“ operą. O čia – sava kalba. Dabar Metropolitan Opera transliacijų metu yra vertimas į anglų kalbą, tada to nebuvo, ir mik-rofonų nebuvo. Niekada nenaudojom mikrofonų. Iš-skyrus koncertuose.

Galim tik džiaugtis tuo, kas įvyko. Tik labai gai-la, kad labai greitai užmirštama. Ne tiktai operos rei-kaluose, bet ir tėvynės reikaluose. Visas mūsų vei-kimas, visas mūsų gyvenimas buvo tėvynei Lietuvai.

– O kaip su įrašais? Stankaitytės įrašų šiek tiek yra, jos balsas nors iš dalies įamžintas.

– Prisimenu, darėme įrašą Čikagos operoje – ari-jas iš „Gražinos“. Bet viskas dėl tų pinigėlių... Stu-dijoje buvo tikrai gera aparatūra, bet negalėjom perklausyti ir kai ką pakartoti.

– Dainuodavot Lietuvių kompozitorių dainas...

– Mes stengėmės visuomet dainuoti lietuviškus kūrinius. Toks buvo Aleksandro Kučiūno labai aiš-kus ir tvirtas nusistatymas. Dabar tai „varo“ visokius šlagerius. Žinoma, tai duoda pasisekimo.

– Ar lietuviams solistams buvo galimybių prasimušti?

– Prudencija Bičkienė Lyric Opera vienu metu buvo net atsargoje „Toscas“ spektaklyje. Būdavo perklausos – arba tave priimdavo, arba nepriimdavo. Nepaprastai malonu, kai Čikagos Operos vyrų cho-ras dalyvavo Lyric „Skrajojančio olando“ pastatyme. Sėdėjau susitraukęs, kad tiktai nepršaūtų, bet at-sitiko geriausiai, kas galėjo atsitikti – tai liko atminty – dirigentas, rodos, buvo Lovro von Matačic, padarė klaidingą mostą, o jie, taip buvo paruošti Kučiūno ar Alfonso Gečo, kad vis tiek išlaikė savo. Tai buvo ne-paprastas įvykis. Kai permąstai viską, kas buvo, yra kuo pasidžiaugti.

– Ar su Stankaityte bendraudavote, kai ji nebedai-nuodavo operoje?

– Visuomet, visuomet. Danos buvo stiprus cha-rakteris. Laikėsi. Kai nuvažiuodavo į kapus lankyti savo senų pažįstamų, sugiedodavo kokią giesmę ar dainą.

– Ar scenoje solistai jausdavo baimę?

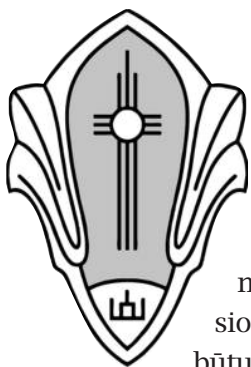
– To visiems užteko... kiekvienas jaudinosi savaip. Dana nerodydavo baimės prieš išėjimą į sceną, jau-dindavosi išėjusi. Man būdavo priešingai. Aš prieš tai eidavau iš proto. O [Algirdo] Brazio buvo toks cha-rakteris, kad nežinojai, ar jis jaudinasi. Kuo didesnis, tuo daugiau atsakomybės, tuo daugiau reikia išlaikyti savo orumą.

Prisimenu, A. Kučiūnas yra pasakojęs – Lotte Lehman, garsi vokiečių dainininkė, sudainavo „An die Musik“, nulipo nuo scenos ir baigė savo karjerą. Dauguma dainininkų eina ant scenos per ilgai... kada jau nebe taip... Dainininkas turi būti kaip sporti-ninkas. Sportininkas turi treniruotis, dainininkas – nuolat repetuoti, ruoštis. Kaip su bėgiko raumenimis, taip ir su dainininko balsu...

Bet darbas malonus. Ypač į visa tai žvelgiant iš atstumo. Reikia tik gėrėtis tuo, kas buvo.

– Dėkoju mielam solistui Jonui Vazneliui už pasikal-bėjimą, už prisiminimus.

Sveiki sulaukę Šv. Velykų!

Ne vienas galėtume parausti iš gėdos, suvokę kaip neapgalvotai, abejingai, tiesiog automatiškai kiekvienų šv. Mišių metu kartojame žodžius „trečią dieną prisikėlė iš numirusių“. Lyg tai būtų tarp kitko. Tikrai ne tarp kitko. Jėzus Kristus nugalėjo mirtį ir leido mums – nuolatos linkusiems suabejoti – tai pamatyti tiesiogiai. Jeigu Šventų Velykų rytą Jėzus Kristus nebūtų prisikėlęs iš numirusių, ko gero istorija (ir mes)

Jį prisimintų kaip dar vieną stebuklus darantį pranašą – galbūt pranašesni, negu kiti pranašai, bet vis dėlto kaip žmogų, o ne kaip Dievą. Jo artimiausi sekėjai gal būtų puolę į neviltį. Štai jų mylimiausias mokytojas, tik prieš kelias dienas šlovinančių minių sutinkamas Jam sugrįžtant į Jeruzalę – o kelių dienų bėgyje suimtas, nuteistas, patyręs patyčias ir baisų smurtą, nukryžiuotas kaip eilinis vagis ar maištininkas, miręs, ir palaidotas. O štai, „trečią dieną prisikėlė iš numirusių“! Aleliuja! Jis nugalėjo mirtį! Jis sugrąžino abejojantiems viltį! Jis leido suprasti, kad amžinasis gyvenimas nėra kažkokia abstrakcija ar perkelta prasmė – tai didžiausia iš visų Dievo dovanų, kuri mūsų laukia, jeigu tikėsime Juo, seksime Jį, ir visa atnaujinsime Jame. Džiaukimės visa širdimi sulaukę prisikėlusio Jėzaus Kristaus, bet nepamirškime vykdyti tų sąlygų: tikėkime Juo, sekime Jį, ir visa atnaujinkime Jame. Aleliuja!

Dr. Tomas P. Girnius

Šiaurės Amerikos ateitininkų tarybos pirmininkas

*Suskambo Velykų varpai sidabriniai
Šviesiai bus krūtinėj, laukuos ir žydrynėj...*

*Ir Kristus, ir žemė, tiek skausmo iškentę,
Mums atneša linksmą pavasario šventę.*

*Suskambę Velykų varpai nenutyla.
Širdies aleliuja padangėsna kyla...
Pavasario saulė, pavasario vėjas...
Toks giedras, toks žydras dangus prablaivėjęs!*

Skambėkit, Velykų varpai sidabriniai!

Petras Vaičiūnas

Linkiu „Skautybės kelio“ bendradarbiams,
visiems Lietuvių skautų sąjungos nariams
ir rėmėjams gražios Jėzaus prisikėlimo šventės.

v.s.fil. Aušra Jasaitytė Petry
„Skautybės kelio“ redaktorė

IŠ ATEITININKŲ GYVENIMO

Naujoji jaunųjų ateitininkų kuopa Čikagos šiaurėje

Šiaurės Čikagos priemiesčiuose pradėjo veikti nauja Jaunųjų ateitininkų kuopa. Kuopai vadovauja patyrusi Montessori mokytoja, ateitininkė Regina Čyvaitė. Vaikai renkasi sykių per mėnesį. Jei norėtumėte prisijungti, malonėkite kreiptis į vadovę el. paštu: **regina.cyvas@gmail.com**.

Kuopoje ugdomi nauji korespondentai – nariai jau aprašo pirmųjų dviejų susirinkimų įspūdžius..

Ateitininkai reiškia „ateitis“. Vaikai eina į ateitininkų būrelį, kad galėtų mokytis ir linksmintis. Per pirmąjį susitikimą aš išmokau naujus žodžius: katalikiškumas, šeimyniškumas, tautiškumas, inteligentiškumas ir visuomeniškumas. Man patiko žaidimas „Karšta bulvė“ su dovanomis.

Emilija Siman

Iš k.: Sofija Tijūnėlytė, Lukas Kelpšas, Viktorija Tijūnėlytė, Greta Šerniūtė ir Emilija Siman.

Kuopos globėja Regina Čyvaitė su jaunaisiais ateitininkų būrelio nariais.

Labai laukiau ateitininkų susirinkimo. Buvau pasiilgęs draugų ir vadovės. Man patinka kartu melstis. Darėm kryželius ir širdutes. Savo kryželį pasikabinau ant lango ir vakare meldžiantis turiu savo kryželį. Padėkojom Dievui už galimybę bendrauti. Laukiu kito susitikimo!

Lukas Kelpšas, 5 metai

LABAI LAUKIAU
ATEITININKŲ
SUSIRINKIMO.
BUVAU PASIILGĖS
DRAUGŲ IR VADOVĖS.
PATINKA KARTU

Baltijos konferencija Washingtone

Dalyvaus J. E. Andrius Kubilius ir Estijos prezidentas J. E. Toomas Hendrik Ilves

Toomas Hendrik Ilves

Luke Coffey

Agnia Grigas

Artis Pabriks

Andrius Kubilius

Paul Goble

Kas dveji metai Washington, DC vyksta pabaltiečių konferencija, kurią organizuoja Amerikos lietuvių taryba (ALT’as) ir latvių bei estų organizacijos per savo atstovybę – Jungtinių pabaltiečių komitetą (JBANC). Balandžio 18 d. Renaissance Dupont Circle viešbutyje vyksiančioje konferencijoje dalyvaus aukštieji pareigūnai iš visų trijų Baltijos valstybių.

Itidarymą atvyksta buvęs Lietuvos Respublikos ministras pirmininkas Andrius Kubilius, Estijos prezidentas Toomas Hendrik Ilves bei Latvijos europarlamentaras ir buvęs užsienio bei gynybos ministras Artis Pabriks.

Dėmesys Rusijos agresijai

Šių metų konferencijos dėmesys skiriamas didėjančiai Rusijos agresijai, ypač nukreiptai į Ukrainą. Taip pat bus svarstoma, kaip geriausia atsiliiepti į suaktyvėjusį Rusijos dezinformacijos sklaidimą.

Konferencija suskirstyta į keturias dalis: 1. Rusijos dezinformacija ir propaganda, 2. Ukrainos gynimas, 3. Kokie Rusijos kėsmai? 4. Vakarų atsiliieptimas.

Tai 11-toji JBANC konferencija, kuri paprastai sutraukia ne tik pabaltiečius, besidominčius savo kraštų saugumu, bet ir JAV administracijos, Kon-

greso bei Valstybės Departamento atstovus, Washingtone įsikūrusias žmogaus teisių gynimo institucijas, nevalstybinių organizacijų bei žiniasklaidos atstovus.

Šiomet tarp pranešėjų bus: Christopher Walker (National Endowment for Democracy), Paul Goble (Window on Eurasia), Luke Coffey (Heritage Foundation), David Kramer (McCain Institute). Dalyvaus Lietuvos ambasadorius Žygimantas Pavilionis bei Latvijos ir Estijos ambasadoriai JAV.

Į svarstybas taip pat įsijungs energetikos specialistė, mokslinių knygų autorė dr. Agnia Grigas.

Jos knygą *Rebuilding the Russian Empire: Com-patriots and Information Warfare*, Yale universitetas išleis šiais metais, o Harvardo universitetas yra pasirašęs sutartį išleisti jos naujausią knygą *The New Geopolitics of Gas*.

Veikia nuo 1961 m.

JBANC yra ALT’o bei latvių ir estų organizacijų išlaikoma informacijos tarnyba, įsteigta 1961 m. Jos steigiamąjį dokumentą pasirašė ALT’o pirmininkas Leonardas Šimutis ir sekretorius Pijus Grigaitis.

JBANC yra vienintelė Amerikos pabaltiečių interesus atstovaujanti ir nuolat veikianti tarnyba Washingtone. Jos išvystyta veikla ir užtarnautas patikėjimas ginant Lietuvos, Latvijos ir Estijos in-

teresus JAV sostinėje yra neįkainojamos reikšmės. Anot ALT’o pirmininko Sauliaus Kuprio, JBANC išlaikymas yra viena iš pagrindinių ALT’o užduočių. ALT’as per savo atstovus nuolat palaiko ryšius su JBANC ir dalyvauja vykdant jo programas bei nustatant prioritetus. „Esame dėkingi lietuvių visuomenei už paramą ir ypatingai už dosnų Tautos Fondo įnašą, kurio dėka yra įmanoma surengti tokio aukšto lygio konferencijas”, – sako jis.

Prieškonferencinė programa

Prieš konferenciją vyks kiti susiję renginiai. Ketvirtadienį, balandžio 16 d., ALT’o atstovai kartu su Centrinės ir Rytų koalicijos nariais susitiks su JAV kongreso nariais, supažindins juos su mums rūpimais klausimais ir esama padėtimi Rytų Europoje. ALT’o įgaliotas atstovas CEEC yra akademikas dr. Stasys Bačkaitis.

Penktadienį, balandžio 17 d., po pietų numatyti pasitarimai su JAV administracijos atstovais, o vakare vyks priėmimas Latvijos ambasadoje.

Konferencija ir visi susiję renginiai yra atviri visuomenei. Konferencija vyks Renaissance Dupont Circle Hotel, 1143 New Hampshire Avenue Northwest, Washington, DC 20037. Registracijos formos ir detali programa yra JBANC tinklalapyje: **jbanc.org**.
ALT’o info

Ižengėme į Didžiąją savaitę, per kurią išgyvensime svarbiausius mūsų išganymo istorijos įvykius. Velykų Tridienis kviečia mus apmąstyti didžiausius Kristaus kančios ir meilės slėpinius.

Šeštadienio naktį pradėsime švęsti Velyknakčio vigiliją. Ši naktis yra švenčiausia iš visų naktų, tai visų vilių motina. Velyknakčio liturgijoje sukoncentruota visa, kas gražiausia ir turtingiausia mūsų Bažnyčios liturgijoje, čia mes išgyvename visą savo išganymo istoriją nuo sukūrimo akimirkos Pradžios knygoje iki garbingų Dievo pažadų išsipildymo Jėzuje Kristuje, Jo prisikėlime. Todėl šią naktį krikščionys nemiega ir nesiilsi, jie budi ir meldžiasi, nes tiki, kad būtent Velykų naktį antrą kartą į žemę sugriš Kristus – jau kaip nugalėtojas ir teisėjas. Vaikai taip pat šią naktį nemiega ir žydų Velykų (Paschos) papročiu gieda tokią giesmę: *Kodėl ši naktis yra kitokia nei visos kitos naktys? Juk visom kitom naktim anksti miegoti einam, tuoj po vakarienės ir nieko mes nelaukiam. O šioj naktyje mes pasiliegame su vyresniais.*

Velyknakčio naktis turi keturias liturgijos dalis: Žiburių liturgiją, Žodžio liturgiją, Krikšto bei Aukos liturgijas.

Velyknaktis pradedamas išpūdinga Žiburių liturgija – visi susirenka aplink laužą. Atėjęs kunigas šventina ugnį, paruošia velykinę žvakę – *paschalą*, tardamas, kad Jėzus yra laiko Viešpats, istorijos centras, alfa ir omega. Pašventinus ugnį, nuo jos uždegama velykinė žvakė, tariant žodžius: „Garbingai prisikeliančio Kristaus šviesa teiškai mums išplaukia iš širdies tamsą”. Velykinė žvakė simbolizuoja patį Kristų, kuris apšviečia mūsų nuodėmės tamsą, kuris nugali blogį. Kristus pats apie save yra pasakęs: *Aš esu pasaulio šviesa, kas mane seka, nebevaikščios tamsybėse, bet turės gyvenimo šviesą.* Tad kunigas su velykine žvake užgieda: „Kristus mums šviečia!” Ir su paschalu įeina į Bažnyčią, o paskui ji visa tikinčiųjų procesija. Visa bendruomenė nuo paschalo užsidega savo žvakutes, kas yra ženklas, kad Kristus ir mūsų gyvenimuose nugalėjo blogio tamsą, sugėrė mūsų nuodėmės nuodų. Todėl pagerbiame šią švenčiausiąją naktį, nes mirties tamsa traukia, nelaisvės pančiai sutraukti, o mirtis nugalėta. Tad visi tikintieji su savo žvakelėmis – sielų uždegtais žiburiais – gieda *Tedžiūgauja* (lot. *Exultet*). Ši giesmė yra kaip senas Velykų himnas, jos autoriumi laikomas šv. Ambraziejus (397 m.). Ji kviečia džiūgauti visą dangiškąjį susirinkimą, angelų minias, motiną Bažnyčią, nes Karaliaus spindesys nugalėjo šio pasaulio tamsą. Štai ši naktis, kurioje Kristus sunaikino mirtį ir kaip nugalėtojas sugrįžta iš bedugnės! Laiminga kaltė, kuri susilaukė tokio didžio Atpirkėjo!

Po Žiburių liturgijos yra švenčiama Žodžio liturgija, per kurią yra

PO DIEVO SPARNU

Velyknakčio ženklai

RENATA ŽIŪKAITĖ

skaitomi devyni skaitiniai iš Senojo ir Naujojo Testamentų. Šiuose skaitiniuose – visa mūsų išganymo istorija. Visus Senojo Testamento skaitinius apmąstome jau prisikėlusio Kristaus šviesoje, kurioje išsipildo visi Senosios Sandoros pažadai. Jau sukurdamas pasaulį Dievas turėjo nuostabų planą žmogui, Dievas žmogų labai išaukštino, paskyrė visos kūrinijos valdytoju. Tik per nuodėmės situaciją žmogus pateko į bėdą ir Dievas turėjo atsiųsti į pasaulį Gelbėtoją – savo Sūnų Jėzų Kristų. Abraomo auka ant rajame skaitinyje yra aliuzija į Dievo Tėvo auką, kai Jis nepagailėjo atiduoti ant kryžiaus savo Sūnaus. Labai svarbus yra trečiasis skaitinys iš Išėjimo knygos, kur Išrinktoji žydų tauta yra Dievo išlaisvinama iš Egipto nelaisvės. Dievas ją perveda per Raudonąją jūrą, o tuo tarpu egiptiečių kariuomenę paskandina. Kertinis išrinktosios tautos tikėjimo įvykis kreipia mūsų žvilgsnį į naująją Mozę Kristų ir krikšto vandenį, per kurį atgimstame naujam gyvenimui.

Kita labia svarbi Velyknakčio dalis yra krikšto liturgija. Jau pirmieji krikščionys katechumenus krikštydavo būtent per Velyknaktį – pačią švenčiausią metų naktį. Krikštas pirmųjų krikščionių bendruomenėse

buvo vadinamas apšvietimu. Tad simboliška, kad švenčiant Kristaus prisikėlimą, naujam gyvenimui kartu su Kristumi prisikelia ir naujieji krikščionys. Tad ir mūsų Velyknakčio liturgijoje nauji katechumenai yra įjungiami į Bažnyčią. Šios liturgijos metu yra giedama visų Šventųjų litanija, prašant jų užtarimo katechumenams ir visiems susirinkusiems. Į šventintą vandenį yra panardinama velykinė žvakė-*paschalas*, tuo prisimenant Kristaus įžengimą į Jordano upės vandenį ir Jo nusileidimą iki mūsų nuodėmingos prigimties. Juk Kristus – nekaltasis Avinėlis įbrido į nešvarius Jordano vandenį, kur krikštijosi daugybė atgailaujančių nusidėjėlių. Jis prisimė mūsų nuodėmių purvą, kad mes būtume nuvalyti. Po katechumenų krikšto visi dalyvaujantys užsidega savo žvakes ir atnaujina savo krikšto pažadus.

Paskutinė Velyknakčio dalis – Aukos arba Eucharistijos liturgija. Ankstyvojoje Bažnyčioje vyskupas sušukdavo: „Atsigręžkite į Viešpatį!” Tai reiškė atsigręžti į rytus, į patekančią saulę, kaip sugrįžtančio Kristaus ženklą. Galbūt dėl to anglų k. Velykos yra *Easter*, nuo žodžio east – rytai. Šioje liturgijoje šloviname Kristų – už mus paaukotą Avinėlį, – kuris dėl savo aukos nuopelnų paliko mums save paprastame duonos pavidale. Mes šloviname per Velyknaktį Kristų, nes savo mirtimi jis mūsų mirties geluonį išrovė, išvadavo mūsų dangaus vartus atidarė. Teatsidaro mūsų širdies durys ir per šias šv. Velykas prisikelsiančiam Kristui – mūsų Meilei ir Šviesai.

Parengė Dainius Ruževičius

SPORTAS

D. Sabonis baigė debiutinį sezoną NCAA

Pasakiškas Domanto Sabonio ir „Gonzaga Bulldogs“ komandos žygis NCAA „Kovo beprotybės“ baigtas. 18 metų 208 cm ūgio lietuvis nenusileido būsimam pirmajam NBA naujokų biržos šaukiamajam, tačiau Gonzaga universitetas ketvirtfinalyje pralaimėjo „Duke“ komandai – 52:66 (26:31, 26:35).

Duke universiteto rinktinę treniruojantis JAV rinktinės vyriausiasis treneris Mike Krzyzewski tiesiog švytėjo iš laimės, o D. Sabonis sunkiai galėjo stebėti priešininkų džiaugsmą tikrint paskutinėms sekundėms.

„Bulldogs“ komandai NCAA sezonas baigėsi. JAV studentų krepšinio

bet prasižengė ir suklydo po 3 kartus.

Prieš susitikimą nemažai buvo aptarinėjama „Bulldogs“ aukštaūgių akistata su NCAA superžvaigžde Jah-lil Okafor. Tačiau „Duke“ komandos vedlys, kuriam prognozuojamas pirmasis šaukimas šių metų NBA naujokų biržoje, nespindėjo. Jis pelnė 9 taškus (4/10 dvit., 1/3 baud.) ir atkovojo 8 kamuolius.

Pirmojo kėlinio viduryje D. Sabonis fantastiškai dviem rankomis blokavo J. Okafor išpuolį ir perėmė kamuolį.

Išėjęs į aikštę lietuvis blykstelėdavo, bet baigiantis rungtynėms „buldogų“ nebepažadino. Likus žaisti 4 min. 33 sek. D. Sabonis šaltakraujišku veidu žengė į aikštę, tačiau „Duke“ žaidėjai atsakė keliais tiksliais metimais, į kuriuos Gonzaga krepšininkai „atsišaudė tuščiais šovininiais“.

Kyle Wiltjer pralaimėjusiems pelnė 16, Byron Wesley – 10 taškų. „Duke“ taškus įmetė tik penki žaidėjai, o daugiausia jų – po 16 – surinko Justise Winslow ir Matt Jones.

NCAA aštuntfinalyje „Gonzaga Bulldogs“ Houstone 74:62 (35:28, 39:34) įveikė Los Angeles „UCLA Bruins“ komandą.

D. Sabonis per 21 min. pelnė 12 taškų (dvitaškiai 6/9, baudos 0/1), atkovojo 8 kamuolius, suklydo 1 ir prasižengė 5 kartus. Lietuvis sudarė galingą priekinę liniją su lenku Przemek Karnowski, kuris pelnė 18 taškų ir atkovojo 9 kamuolius.

„Bulldogs“ krepšininkai į NCAA ketvirtfinalį pateko pirmą kartą nuo 1999 metų.

NCAA finalo ketverte Duke universitetas susitiks su „Michigan State Spartans“, o kitame pusfinalyje „Kentucky Wildcats“ išbandys „Wisconsin Badgers“.

„Duke“ treniruojantis M. Krzyzewski NCAA finalo ketverte žais 12-ąją kartą. Tiek visoje NCAA yra pavykę padaryti tik UCLA treneriui John Wooden.

Per pirmąjį sezoną NCAA žaidęs D. Sabonis pelnydavo 9,7 taško, sugriebdavo 7 atšokusius kamuolius ir atlikdavo po 1 rezultatyvų perdavimą.

lygoje šį sezoną žaidęs D. Sabonis dabar visą dėmesį skirs studijoms, o vėliau lauks žinių iš Lietuvos rinktinės.

Paskutinėse sezono rungtynėse Arvydo Sabonio sūnus pasižymėjo 9 taškais (4/8 dvit., 1/2 baud.), sugriebė 4 atšokusius kamuolius, atliko rezultatyvų perdavimą, blokavo metimą,

Prasideda ČLKL „Iššūkio“ taurės pusfinalių kovos

Čikagos lietuvių krepšinio lygos (ČLKL) čempionate, komandų, kovojančių dėl „Iššūkio“ taurės, grupėje paaiškėjo pusfinalio dalyviai.

Ketvirtfinalio dvikovoje nemaža staigmeną pateikė Panevėžio „Lietkabelio“ krepšininkai, kurie antrose tarpusavio rungtynėse, rezultatu 80:48 sutriuškino „Lietavos“ komandą ir tokiu būdu prasiskynė kelią į ČLKL pusfinalį.

Pirmame ketvirtfinalio susitikime panevėziečiai „Lietavai“ nusileido rezultatu 50:65, tačiau po to atsiėmė sukaupę ir pelnytai žengė į ČLKL pusfinalį. Čia jų varžovė bus reguliariojo sezono nugalėtoja „Vilniaus“ komanda.

Antroje ketvirtfinalio dvikovoje „Lietkabeliui“ 20 taškų pelnė Paulius Narbutas, 19 – Justas Dambrauskas, 16 – Karolis Kozys. „Lietavos“ komandoje vienintelis Deividas Markevičius surinko dviženklį taškų skaičių – 19, tačiau kitų žaidėjų indėlis buvo mažas.

Antrame ketvirtfinalyje didesnės intrigos nebuvo: jaunieji „Prima-Lituanica“ krepšininkai pirmose ketvirtfinalio rungtynėse rezultatu 76:44 nugalėjo „Karių“ komandą ir be didesnio vargo pateko į „Iššūkio“ taurės pusfinalį, kuriame kovos su „Stumbro“ komanda.

ČLKL debutantė „Karių“ ko-

manda, po šio triuškinamo pralaimėjimo, nebeturėjusi vilčių panaikinti 32-ųjų taškų skirtumą, į atsakomąsias rungtynes neatvyko ir „Prima-Lituanica“ komandai pergale atidavė be kovos.

Nors NBA čempionate absoliučioje visų komandų įskaitoje užtikrintai pirmauja Golden State „Warriors“ („Kariai“) komanda, ČLKL arenoje rungtyniavusi lietuviškoji „Karių“ komanda tikrai nesužibėjo – ji pralaimėjo visas 18 šio sezono rungtynių.

Stipriausių ČLKL komandų grupės atsakomieji ketvirtfinalių susitikimai vyks dar po savaitės – balandžio 4 d., šeštadienį, 6 val. v. rungtyniaus „Kunigaikščiai“ – „Juodkrantė“ (pirmas susitikimas – 55:86), o 7:10 val. v. „Radviliškis“ – „Atletas“ (75:54).

ČLKL mėgėjų lygos čempionato pirmosios pusfinalio rungtynės bus žaidžiamos balandžio 11 d., šeštadienį, 3:30 val. p. p. Rungtyniaus „Arka“ – „Britė“, o 4:40 val. p. p. „Jaguaras“ – PLC.

Ketvirtfinalių ir pusfinalių rungtynių serijoje visos komandos tarpusavyje susitiks po dukart, o į kitą varžybų etapą pateks geresnį taškų santykį (skaičiuojant dviejų rungtynių rezultatus) turinčios komandos.

ALTL finale – „Atlantic Express“ ir „Panevėžys“

9-ojo Amerikos lietuvių tinklinio lygos (ALTL) čempionato finale tarpusavyje susirems „Atlantic Express“ ir „Panevėžio“ tinklininkai.

Keturiskart ALTL čempionė ir šio sezono reguliaraus sezono nugalėtoja „Atlantic Express“ komanda pusfinalio varžybose 2:0 (25:11, 25:20) nugalėjo „Nemuno“ komandą.

Beje, dėl patekimo į pusfinalį, paskutinėje vietoje reguliariajame sezone likę „Nemuno“ tinklininkai trijų komandų mini turnyre gan sensacingai paklupdė „Šiaulių“ ir BG Team“ komandas.

Kitame pusfinalyje „Panevėžio“ tinklininkai, po trijų žaidimų atkak-

lios kovos, rezultatu 2:1 (22:25, 25:18, 25:12) palaužė „Gubernijos“ tinklininkus ir trečią kartą kovos ALTL finale. Čia abu kartus panevėziečiai turėjo pripažinti varžovų pranašumą. Gal trečias kartas jiems nemeluos?!

Baigiamosios, o kartu ir sezono uždarymo rungtynės bus žaidžiamos balandžio 12 d., sekmadienį. Dėl 5-os vietos žais „BG Team“ ir „Šiauliai“, dėl 3-ios vietos rungtyniaus „Nemunas“ ir „Gubernija“, o dėl ALTL čempionų taurės grumsis „Atlantic Express“ ir „Panevėžys“.

Kviečiame žiūrovus apsilankyti šiose paskutinėse rungtynėse!

D. Zubrus neišgelbėjo „Devils“

„New Jersey Devils“ klubas NHL čempionate pralaimėjo penktąją kartą iš eilės ir prarado galimybę patekti į atkrintamąsias varžybas.

Kovo 29 d. „Devils“ savo aikštėje 1:2 (0:1, 0:0, 1:1) nusileido NHL pirmaujančiai „Anaheim Ducks“ komandai.

Vienintelį įvartį šeimininkams baigiantis trečiajam kėliniui pelnė Dainius Zubrus (16:35). Jis turėjo dvi

progas pasižymėti ir vieną išnaudojo. Lietuvis taip pat išvengė baudos minučių.

13-ąją vietą Rytuose užimanti „Devils“ prarado galimybę patekti į atkrintamąsias varžybas. Į atkrintamąsias varžybas „Devils“ nepatenka jau trečius metus iš eilės.

Dainius Zubrus

**MUTUAL
FEDERAL BANK**

Namams paskolos, apdraustos sąskaitos

2212 West Cermak Road, Chicago, IL 60608
773-847-7747 * www.mutualfederalbank.com
Stephen M. Oksas, *President*

Patarnaujam Čikagos ir apylinkių lietuviams daugiau kaip 100 metų.

Parengė Vitalius Zaikauskas

LIETUVA IR PASAULIS

Ragina priimti Tautos istorinės atminties įstatymą

Vilnius (Alkas.lt) – Seimui ruošiantis svarstyti Tautos istorinės atminties įstatymą plenariniame posėdyje, Lietuvos istorikų bendruomenė išplatino viešą kreipimąsi.

Kreipimesi, kurį pasirašė 25 žymūs Lietuvos istorikai, teigiama, kad Tautos istorinės atminties įstatymas – žingsnis, kurio seniai reikėjo, nes Lietuvos valstybė buvo neleistinai apleidusi šią svarbią valstybės gyvenimo sritį.

Tautos istorinės atminties taryba, kurioje būtų atstovaujami mokslininkai, visuomenininkai ir valstybės pareigūnai, pagaliau būtų atsakinga už darbą, kurio niekas iki šiol sistemingai nedirbo.

Istorikai stebisi dalies piliečių dėl šio įstatymo skleidžiama dezinformacija apie tariamai juo sudaromas sąlygas „cenzūrai“, tariamą norą paneigti „atminčių įvairovę ir dialogą“. „To-

kiuose pareiškimuose išvengiame ne daugiau, kaip tik norą ‘atminčių įvairovę’ tariamai padidinti, eliminuojant iš jos valstybinį matmenį, visai Tautai svarbias istorines gaires reliatyvistiškai prilyginant tokioms ‘istorinėms atmintims’, kurios neigia pačius Lietuvos valstybės pagrindus. Tokioje plotmėje nebelieka skirtumo tarp, pavyzdžiui, valstybės reiškiamos pagarbos Sausio 13-osios aukoms ir marginalinių pareiškimų, kad ‘savi šaudė į savus’, tarp Vasario 16-osios minėjimo ir pareiškimų, kad Lietuvos Respublikos atkūrimas buvęs ‘klaida’, tarp okupacijų aukų atminimo ir okupacijų neigimo. Priėmus tokią logiką, Valstybė turėtų išvis nusišalinti nuo istorinės politikos formavimo, net to, kas buvo fragmentiškai daroma iki šiol”, – sakoma pareiškime.

Tautos istorinės atminties įstatymą Seimas ketina svarstyti balandžio 7 d.

Alternatyvi krašto apsaugos tarnyba

Vilnius (KAM.lt) – Krašto apsaugos ministerija kviečia įvairias asociacijas, tradicines religines bendruomenes, religines bendrijas ir aukštąsias mokyklas teikti atstovų kandidatūras dalyvauti atrankoje į karo prievolinkų prašymų atlikti alternatyviąją krašto apsaugos tarnybą nagrinėjimo komisiją. Alternatyvioji krašto apsaugos tarnyba – dėl religinių ar pacifistinių įsitikinimų su

ginklų negalinčių tarnauti karo prievolinkų tarnyba, alternatyvi privolomajai karo tarnybai.

Visuomenės atstovų atrankoje kviečiami dalyvauti Lietuvos Respublikoje įregistruotų asociacijų, kurių veikla susijusi su krašto apsaugos sistemos stiprinimu ir visuomenės parengimu gynybai, jaunimo ugdymu ir pilietiniu, patriotiniu auklėjimu, žmogaus teisių gynimu, nariai.

A. Kubilius pakviestas į P. Porošenkos komandą

Vilnius (BNS) – Buvęs Lietuvos premjeras, Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų (TS-LKD) vadovas Andrius Kubilius pakviestas dirbti į Ukrainos prezidento Petro Porošenkos įsteigtą užsienio patarėjų tarybą, padėsiančią įgyvendinti šalies reformas.

Kaip patvirtino A. Kubilius, jis tokį pasiūlymą telefonu gavo iš buvusio Gruzijos prezidento Michailo Saakašvilio, kuris ir yra vasarį įsteigtos Tarp-tautinės patarėjų tarybos reformoms (angl. International Advisory Council on Reforms) vadovas.

M. Saakašvilis įvardijo ir keletą kitų potencialių patarėjų, su kuriais de-

ramasi ar jau suderėta dėl darbo. Tai – buvęs Švedijos premjeras ir ilgametis užsienio reikalų ministras Carl Bildt, Europos Parlamento (EP) Užsienio reikalų komiteto pirmininkas Elmar Brok, buvęs EP viceprezidentas Jacek Saryusz Wojsky, buvęs Slovakijos premjeras Mykulaš Dzurinda, taip pat garsus švedų ekonomistas Anders Aslund, patarinėjęs ekonomikos klausimais buvusiam Ukrainos prezidentui Leonidui Kučmai ir Latvijos premjerui Valdis Dombrovski.

A. Kubilius sakė, kad minėta patarėjų taryba greičiausiai dirbs daugiau neformaliai, tačiau turėtų kartkartėmis rinktis Ukrainoje.

Padės turintiems problemų dėl azartinių lošimų

Vilnius (Vyriausybės info) – Vyriausybė pritarė Finansų ministerijos parengtoms išvadoms dėl siūlymų papildyti Azartinių lošimų įstatymą, reglamentuojant pagalbos priemones problemų dėl lošimų turintiems asmenims. Tikimasi, kad įstatymo projektas Seime bus svarstomas dar pavasario sesijoje.

Finansų ministerijos nuomone, kuriai pritarė Vyriausybė, esama tvarka yra tobulintina, nes programoje dalyvauja ne visi lošimų organizatoriai. Be to, bendrovėms, pažeidusioms susitarimą ir įleidusioms prašymą parašiusį asmenį, jokios atsakomybės nenumatyta, o žmogus, parašęs prašymą neleisti lošti, gali jį kitą dieną atsiimti.

Pagal naują reglamentavimą siūloma įsteigti žybinį registrą, kuriame būtų registruojami asmenys, kuriems neleidžiama lošti. Asmenys, norintys savanoriškai apsiriboti savo galimybe lošti, galės parašyti prašymą Lošimų priežiūros tarnybai arba lošimų organizatoriui. Neleisti asmeniui lošti galės ir teismas, atsižvelgdamas į sutuoktinio, tėvų, pilnamečių vaikų, globos (rūpybos) institucijų arba prokuroro prašymą. Taip pat siūloma įstatymu nustatyti minimalų neatšaukiamą terminą (pavyzdžiui, ne trumpesnę kaip 6 mėn.), kada galiotų asmens prašymas neleisti lošti.

Nuo 2004 m. iki 2014 m. pabaigos buvo gauti 3 547 tokie prašymai.

V. Putinas dar labiau vieny savo šalį

Maskva (ELTA) – Rusijos prezidentas Vladimiras Putinas įsakė įkurti naują vyriausybinių institucijų, spręsiančių etninius klausimus.

Prezidento dekrete nurodoma, kad siūloma institucija stiprintų Rusijos tautos vienybę, imtųsi priemonių prieš rasinę ar religinę diskriminaciją ir už-

kirstų kelią bandymams kurstyti neapykantą. Be to, ši agentūra toliau reguliuos Maskvos bendradarbiavimą su kazokais.

Per susitikimą su šalies premjeru D. Medvedevu prezidentas V. Putinas teigė, kad tautiškumo klausimams turėtų būti skiriamas didesnis dėmesys.

JAV kariai keliauja per Europą

Praha (Faktai.lt) – NATO sąjungininkų pajėgų Europoje vyriausiasis vadas generolas Philip Breedlove sako, kad JAV pajėgų vilkstinės žygis per rytinę Europą yra būdas užtikrinti Aljanso karinę paramą jo narėms ir lavinti mažai naudojamus sugebėjimus.

Ph. Breedlove sakė, kad pratybos patikrino daugybę dalykų, kas „daug metų nebuvo daroma NATO...“, tokių kaip daugybiniai sienos pereinimai ir tai,

kurie tiltai gali atlaikyti transporto priemones”.

Praėjusią savaitę iš Estijos pajudėjęs būrys „Dragoon Ride” kirtė Latviją, Lietuvą, Lenkiją ir prieš grįždamas į savo bazę Vokietijoje įvažiavo į Čekiją.

Kariai dalyvavo pratybose „Atlantic Resolve”, kurių tikslas – pademonstruoti NATO pasirėmimą apginti savo nares.

Katalonai planuoja atsiskirti 2017 metais

Madridas (1 psl.lt) – Katalonų nacionalistinės partijos ir draugijos pasirašė atsiskyrimo nuo Ispanijos 2017 m. kelio gairių planą, jeigu nepriklausomybę palaikantys judėjimai laimėtų vietos valdžios rinkimus rugsėjį. Rinkimai pasitarnautų kaip teisinis mechanizmas Katalonijos žmonių valiai apibrėžti.

Šio turtingo šiaurės rytinio Ispanijos regiono vadovai paskelbė rugsėjo 27 d. rengsiantys pirmalaikius rin-

kimus, kai Madridas teisiškai blokavo jų referendumą dėl nepriklausomybės lapkričio mėnesį. Šie regioniniai rinkimai Katalonijoje bus jau treči nuo 2010 m.

Jeigu rinkimus laimės už nepriklausomybę pasisakantys kandidatai, jie priims naują konstituciją ir įkurs institucijas, kurios sukurtų būsimos valstybės pagrindą, numatytas nepriklausomybės kelio gairių plane.

Krokuva ruošiasi Pasaulio jaunimo dienoms

Roma (Vatikano radijas) – Verbų sekmadienį buvo švenčiama Trisdešimtoji Pasaulinė jaunimo diena. Šv. Jonas Paulius II įvesdamas šią tradiciją nustatė, kad jaunimo dienos vyks kupinių mastu kasmet būtų švenčiamos Verbų sekmadienį, o kas porą – trejetą metų, vis kitame pasaulio mieste, rengiami didieji jaunimo iš viso pasaulio susitikimai, kuriuose dalyvauja ir popiežius. Būsimasis toks pasaulinis susitikimas vyks 2016 m. liepos 26–31 dienomis Krokuvėje.

Pranešama, kad dalis Pasaulio jaunimo dienų renginių vyks Krokuvos Blonia parke, netoli miesto centro. Tačiau kulminaciniais susitikimams – Pasaulio jaunimo dienų naktiniam būdėjimui ir uždarymo Mišioms parinkta kita vieta – erdvi pieva Brzegi vietoje, į pietryčius nuo Krokuvos. Ši vieta bus vadinama „Campus Misericordiae”.

Krokuvėje vyksiančių pasaulio jaunimo dienų atidarymo Mišios bus aukojamos Blonia parke ateinančių metų liepos 26 d. Čia įvyks susitikimas su

Šventuoju Tėvu ir penktadienio Kryžiaus kelias. Paskui Pasaulio jaunimo dienų dalyviai persikels į Brzegi ir ten įrengtoje „Gailestingumo stovykloje” (Campus Misericordiae) ateinančių metų liepos 30-osios vakarą dalyvaus maldos būdėjime su popiežiumi ir sekmadienio rytą jo aukojamose Jaunimo dienų uždarymo Mišiose. Pasaulio jaunimo dienų katechezės įvairiomis kalbomis vyks Krokuvos miesto bažnyčiose. Ypatinga jaunimo maldos vieta bus Krokuvos Lagiewniki priemiesty esanti Dievo Gailestingumo šventovė ir susitikimas su šių Pasaulio jaunimo dienų globėjais – šv. Faustina Kowalska ir šv. Jonu Pauliumi II.

Palestina prisijungė prie Hagos Teismo

Haga (BNS) – Palestina balandžio 1 dieną oficialiai tapo Tarptautinio Baudžiamojo Teismo (TBT) nare, o palestiniečiai tikisi, kad šis žingsnis suteiks pagrindą karo nusikaltimais kaltinamų izraeliečių patraukimui atsakomybėn.

Palestina buvo priimta per uždara ceremoniją TBT būstinėje Hagoje, praėjus lygiai 90 dienų po to, kai Palestinos savivalda ratifikavo šio teismo steigiamąjį Romos statutą.

Nusivylę dėl dešimtmečius vykusių

bergždžių derybų su Izraeliu ir netekę vilčių užsitikrinti valstybingumą palestiniečiai pradėjo kampaniją, per kurią siekia užsitikrinti pripažinimą TBT.

Palestiniečiai jau pateikė teismui dokumentus, įgaliojančius TBT prokurorą ištirti numanomus nusikaltimus palestiniečių teritorijose, įvykdytus nuo 2014 metų birželio.

Iki šiol dar nebuvo atliktas nei vienas oficialus TBT tyrimas dėl Izraelio pareigūnų veiksmų.

GYVENIMAS, KURIO NEBĖRA

Lietuviškos užeigos Čikagoje iki Antrojo pasaulinio karo (2)

Ši Antano Vanagaičio plokštelė – „Eina pati į karčiamą“, įrašyta *Columbia* studijoje, išeivijoje tapo bestseleriu.

RAIMUNDAS MARIUS LAPAS

Be stipresniųjų gėrimų neapsiėjo lietuvių gyvenimas – tai ryškiai atsispindi ir mūsų tautosakoje. Išeivija – ne išimtis. Tereikia pažvelgti į gramofono plokšteles (tuomet šelakines 78 APM), leidžiamas JAV. Štai pavarčius *Columbia Lithuanian Records General Catalogue 1930* krinta į akis, kad dainos bei dialogai apie alkoholį buvo itin populiarūs tarp emigrantų – ypač tą ketvirtį šimtmečio, kai JAV buvo paskelbtas „sausas įstatymas“ – prohibicija (1917–1933). Įrašytos dainos apie alų, arielką, munšainiuką tapo savotišku uždrausto „vaisiaus“ pakaitalu!

Garsioji kontraltas, dainavusi net Havanos operos scenoje Kuboje, Liuda Sipavičiūtė *Columbia* studijoje įrašė „Kai mes gerëm midų alų“. (Čia ir toliau vardai ir pavadinimai paliekami originalia forma – Redakcija). Baritonas Jonas Butėnas, įdainavęs bene daugiausia lietuviškų plokštelių JAV, toje pačioje studijoje įrašė „Išsigėriau arielkytės“, o taipogi „Girtuoklio dainą“. Rūstus jam buvo gyvenimas. 1909 m. imigravęs į JAV, Butėnas iš pradžių ragavo angliakasio duonos. Vėliau jis nutarė pasukti muzikos link, mat visi tvirtino, kad jis turi gražų balsą. Jonas Butėnas vargoninkavo, vėliau tapo chorvedžiu. Po kiek laiko išvyko į Italiją: 1922–1927 m. Milane ir Neapolyje studijavo dainavimą. Grįžo į Kauną, įsidarbino Valstybiniame teatre. Dainavo operos spektakliuose, turėjo savo dainavimo mokyklą. Tarp jo studentų buvo ir mūsų būsimos Čikagos lietuvių operos „grandai“ – Stasys Baras, Jonas Vaznelis, Monika Kripkauskienė. Bet karo vėjas Butėną vėl nupūtė ten, kur kadaise jaunystėje ieškojo sau laimės. 1950 m. Čikagoje jis atidarė dai-

navimo studiją, lavino Broniaus Jonušo vadovaujamo vyrų choro dainininkų balsus. Pašlijus sveikatai, visų apleistas Butėnas mirė skurde 1968 m. lapkričio 28 d. Priežastis, kaip tvirtina pažinoję Maestro, buvo „butelaitis“.

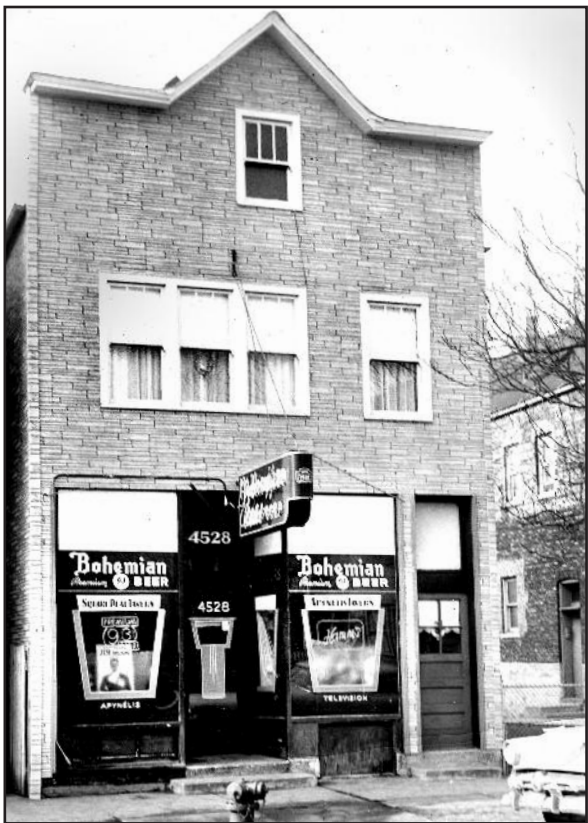
Iš gramofonų „rekordų“ sklisdavo ne tik solo, bet ir duetai – dažnai taip pat apie „linksmą“ gyvenimą. *Columbia* įrašų studijoje savo pėdsaką paliko sopranas Konstancija Menkeliuniūtė ir lyrinis baritonas F. Stankunas, kartu įdainavę „Gersim, broliai, uliavosim“. Tas pats Stankunas, grojant Brooklyno lietuvių orkestrui, įrašė „Gerk, gerk girtuoklėli“. Bene populiariausias „benas“ (taip vadino pučiamųjų orkestrus) buvo „Mahonojaus lietuviška mainerių orkestra“. Šio „beno“ vadovas buvo Fr. Yotko, o pagrindiniai solistai – Marijona Urbas, A. Šaukevičius bei J. Wichalonis. Šis orkestras įrašė daug plokštelių, dažniausiai *Columbia* studijoje. Liaudyje ypač buvo mėgiama mahonojiečių dainelė „Vyras pijokėlis“.

Tačiau visus įrašų atlikėjus išeivijoje pardudamų plokštelių tiražais nurungė mėgstamas komikas, kompozitorius, humoristinio laikraščio leidėjas bei radijų laidų prodiuseris čikagietis Antanas Vanagaitis. Puikiai nutuokdamas ir suprasdamas eilinio emigranto išsilavinimą bei poreikius, Vanagaitis nevengdavo spaudoje ar eterijoje paliesti ir alkoholio temą. Tereikia atminti jo su Maryte Žemaityte (Žemaitė) įrašytą plokštelę „Atvažiavo meška... (su alučio bačka“), o juolab jo bestselerius „Eina pati į karčiamą“ ar „Munšainiukas“, kurių tiražai siekdavo tūkstančius.

Reikėtų pridurti, kad nors daugiausia lietuviškai įdainuotų plokštelių išleido *Columbia*, buvo ir kitos firmos. Štai *Okeh* bendrovė išleido Antano

Vanagaičio scenos bičiulio baritono Juozo Olšausko įdainuotą „Smuklėj vainikėlis“ bei Lietuvos Valstybės teatro aktorius Stasio Pilkos kartu su Maryte Žemaityte įrašytą „Alutis ir žemės rohus“. Stasys Pilka, beje, 1926 m. bandęs įsitvirtinti JAV lietuvių saviveiklos scenoje, tačiau neradęs čia kūrybinės užuovėjos, po metų grįžo į Kauną.

Kitas „bastūnas“, ne kartą atvykęs į JAV laimės ieškoti buvo tenoras Juozas Babravičius. Jo sūnaus – Juozo Babravičiaus, Jr. knygoje *Dainininko Juozo Babravičiaus odisėja* (Kaunas, Miko ir Kipro Petrauskų lietuvių muzikos muziejus, Kaunas, 2007) rašoma, kad „...Babravičius dažniausiai dainuodavo Amerikos lietuvių ypač mėgstamas linksmas dainas, tokias kaip Miko Petrausko „Bernužėli nesvoliok“, Juozo Žilevičiaus „Ubagėlis“, Juozo Karoso „Stikliukėlis“. Babravičius taip pat paliko savo pėdsaką *Columbia* studijoje, be kitų į gramofono plokštelę įrašęs „Atsigėriau arielkytės“.

Galbūt viena pirmųjų lietuvių užėigų Čikagoje, kuri siūlė lankytojams ne tik bokalą išlenkti, bet ir televizorių pasižiūrėti? „Apynėlio“ užėiga Back of the Yards rajone. 1948 m. nuotrauka.

Iki mūsų dienų išliko ir plokštelė (spėju išleista dar prieš 1925-tuosius) „Chicago karčiomoj“. Ji buvo *Victor* studijoje įrašyta dviejų anuomet lietuvių emigrantų mėgstamų komikų – J. Zurono ir J. Kemesio. Tiesa, tuo metu rinkoje pasirodė ir kita *Victor* plokštelė – baritono A. Venckevičz „Tu Arielka Tu Pilkoia“.

Alkoholis plečia ne tik kraujagysles, bet ir ryšius

Anot knygos *Lithuanians in Multi-Ethnic Chicago until World War II* autoriaus Davido Fainhauzo, 1933 m. Čikagoje įsisteigė Cook County Lietuvių užėigų savininkų susivienijimas („Lithuanian Tavern Owners Association of Cook County“). Jis rašo, kad ši organizacija vienijo per 2 000 narių, gyvenančių Cook apskrityje. Toks didelis narių skaičius tik patvirtina užėigų gausą ir populiarumą. Šio susivienijimo įkūrėjas buvo George M. Chernauskas, o jos nariai rinkdavosi sykį į mėnesį: „Lietuvių aludžių savininkų susirinkimai įvyksta kas 2-ra sėdė mėnesio. Pradžia 1:00 val. po piet. Chernausko svetainė 1900 South Union Avenue“.

Netrukus šis susivienijimas nutarė leisti mėnesinį laikraštį lietuvių ir anglų kalbomis *Kvieslys. The Inviter*. Pirmas numeris pasirodė Kalėdų išvakarėse. 1934 m. gruodžio 22 d. Štai kaip leidejai save pristatė:

„*Kvieslys*“ savo debiutą daro siuomū numeriu, kuris yra leidžiamas per pastangas aludžių savininkų. Jie stengsis prisiristi prie savęs kiekviena lietuvi Čikagoje ir apielinkėje suteikdamas svarbiausias pasaulio žinias, darbuotės žymių veikėjų ir organizacijų, ir dės-

Monthly Journal of The
LITHUANIAN TAVERN
OWNERS ASSOCIATION
of Cook County

KVIESLYS

“THE INVITER”

Office:
K. of L. PRESS
4734 South Wood Street
CHICAGO, ILL.
Phone Lafayette 6298

VOL. I. Kaina 10c. CHICAGO, ILL., SAUSIS-JAN VARY 22, 1935 Price 10c. NO. 2

Likierio Laisniai

Apie Chicago miesto laisnius dėl likierio pardavėjų (retail dealers) Daily News 31 gr. laidėje rašo: kad Chicago miesto randasi mokačių likierio retail dealers taxes — laisnius \$300.00 į pusmetį 7895 įstaigos. Bet Uncle Sam'ui tokių pat laisnių mokačių po \$25.00 yra išduota 14,710. Tai reiškia, kad 6,815 neturi miesto laisnius dėl to biznio. Taigi D. N. stato klausima, dėl tokios misterijos. Ar mieste yra 6,815 tokių patiriotų, gerasirdžių „kurie malonei aukauja Uncle Sam'ui po \$25.00. Ar ta skaitlinė 6,815 atstovauja butlegerius, kurie varto biznį su žinia politikierių ir policijos. Bet kaip nebūtų ta skaitlinė vistiek turi savyje kas liečia Chicago miesto socialius politinius ir ekonominius inte-

\$500.00 metams. Padaugyk dėl dešimts milijonų bedarbių sudarys penkių bilijonų (\$5,000,000,000) pašalpa. Viršaus \$5,000,000,000 išleista per 1934 metus šelpimui viešiesiems darbamams. Mažesnę pusę nieko nėra gavę, o kurie ir gavo, tai negavo po \$2.00 į dieną.

Visoki tie komplikuoti „hocuspocus“ prezidento pareiškimai, kad 1,500,000 bedarbių priimes lokalėms apygardoms šelpiti. 3,500,000 padės ant viešųjų darbų (public works), o kitus 11,400,000 bedarbių ignoruos.

Tiesioginis bedarbių apdraudimas Lundeen'o bilius H. R. 7598 (dabar po numeriu H. R. 2827) prasišalintų visus politikierius ir visokios rūšies pagalbininkus ir suteiktų pašalpą dėl 5,000,000 užmirtų bedarbių (tų kurie nėra ant pašalpos sąrašo) už tą patį kas yra dabar mokačių.

PETER BRADY

The present City Clerk extends his heartiest wishes to the Lithuanian Tavern Owners Association and wishes its members continued success.

BALTIC ARTS EXHIBIT

PORĄ ŽODŽIŲ SUSITIKUS „KVIESLIU“

Paėmęs į rankas patėmėjau užrašą „Christmas Greetings“, maniau, kad tie džentelmonai, kurių paveikslai tilpo ant pirmo puslapio kviečia į kokią Kalėdinę parę. Paskaitas toliau supratau dalykų kitaip. Tai yra „Lietuvių Aludžių Savininkų“ laikraštis. Tas L. A. S. užmanytas darbas yra labai įvertinamas. Turint organizaciją dėl savų reikalų tvarkymo susidaro veikimas, reikalinga garsinimui pranešimai. Taip pat iš organizacijos veikimo žinias pasklest. Kiti laikraščiai turi savo principales linijas, jiems būtų neparanku užpildyti savo skiltis kaip Liet. Alud. Savininkų arba kitų biznierių

tai skirtumai nėra toki dideli, kad nebūtų galima sudaryti toki bendrą veikimą nekuriuose reikalauose.

Kitokios išeities nesiranda reikia būti organizuoti ir veikti organizuotai. Stovint pavieniais nieks nepaiso. Dabar valdžia labiausiai gula ir spaudžia smulkesnius biznierių ir darbininkus, namų savininkus ir kitus aukštais taksais, laisnais ir kitokiais būdais.

O didieji bizniai ir milijonieriai yra nespaudžiami. Jie pildo savo užduotį pagal savo norą, ir niekas jų nebaudžia už prasižengimus. Kada būsime organizuoti, tai galėsime statyti savus reikalavimus valdžiai, k. t. miesto, valstijos arba fe-

Užėigų savininkai ne tik sugebėjo kokteilius maišyti! „Lithuanian Tavern Owners Association of Cook County“ mėnesinio laikraščio *Kvieslys / The Inviter* 1935 m. sausio 22 d. numerio antgalvė.

tydamas stovinčius šiandieninius visokiausius klau-
simus, k. t. politikoje, ekonomijoje ir draugijose tu-
(nu-
trupėjęs sakiny-
s – R.M.L. pasta-
ba)...
lietuvių visuo-
meninkų. Šis periodinis leidinys yra paskirtas visiems
lietuviams – rodydamas ne jokio prielankumo vienai
ar kitai tikybai, arba partijai. Šis yra visų.

Apart žinių žurnalistiškos pusės, „Kvieslys” su-
teikia žinias ant kurios rasis aludžių savininko įstai-
gose, būtent įvairius parengimus, susirinkimus ir nu-
tarimus, vėliausios mados įtaisymus, būdus gerinti
žmoniją nuo jų seniai nustatytų principų prieš alu-
dininkus, išreikšti įvairiausių asmenų mintis.

Šis laikraštis parodys, kaip lietuviai biznieriai
darbuojasi savo dirvoje aludės srityje – ir su laiku su-
ves visus savininkus į vieną sąjungą. Šioji galės nu-
veikti raketyrius, balsavimo laikuose nustatyti rei-
kalingus sprendimus, surengti lietuviškus pasilinks-
minimo vakarus, kelti aludines iš žemos vietos mo-
raleje, pritaikinti vietas ir kainas dėl visų rėmėjų, pra-
nešti sistemą garsinimams, ir t. t. „Kvieslys” išeis syki
į mėnesį. Visi yra prašomi prisidėti korespondencijo-
mis, mintimis pagerinimui šio laikraščio ir garsini-
mais.

Šis yra dabar pradėtas ir priklauso nuo visų jį pri-
imti. Visi, vienas su kitu traukime pirmyn ir toli nu-
žengsime. Vienybėje – galybė. „Kvieslys” – visus steng-
sis aplankyti. Virš du šimtai aludžių savininkų jau
remia šį numerį.

Tik šeši Kvieslio numeriai buvo išleisti. Laikraštį
redagavo J. Kuzmickas. Aleksas Ambrose savo kny-
goje tvirtina, jog J. Kuzmickas – Ūkiveris buvo gabus
dainininkas ir aktorius, vienas iš pirmųjų dalyvių
Lietuvių socialistų sąjungos 81 kuopos vyrų chore,

Barmenai visad pasirenka smagiausią kompaniją. Victor Bartz
mėgdavo bendrauti su išeiviais visuomenininkais, tarp jų –
ir Juozu Bachunu. Iškarpą iš žurnalo Margutis, 1940 m. sau-
sio 30 d. numeris.

ISI RENGIASI VAŽUOTI – ŠIVAKAR – ANT LINKSMAUS LAIKO

RIGHT HERE

Grand Opening, Three Star Inn, 3245 W. 85 St. Savininkė Marcela Valantaitis
Grand Opening, Linges Tavern, 4837 W. 14th St. Cicero, Savininkai Mr. and Mrs. A. Linges.
Saturday Night Party, Big Bill's Buffet, 4111 S. Richmond St. Sav. Krauklis
Anton Adomaitis, 4635 S. Wood St., Tel. Boul. 5673 Bėrenbėja svetainė dėl visokių parengimų labai pla-
nus Lauku Baling, Paul's Tavern, 4201 So. Maplewood Ave. Savininkas Paul Wilkas
Marquette Parko Šurum Burum, Anton Frankunas, 6810 So. Western Avenue

KAD VIRŠMINĖTOSE TAVERNOSOSE BUS MUZIKOS.
KAD BUS VĖLTUŲ GARDŽIŲ UŽKANDŽIŲ
KAD BUS GERO VYNO IR DEGTINĖS, KURIE YRA PRODUKTAI

URMO VYNO IR DEGTINĖS SANDELIO
4611 So. Ashland Ave.

PIRM NEGU ŠAUKSITE KITUR, PAŠAUKITE
BOULEVARD 0-4-7-0
"LIETUVIŠKA ĮSTAIGA DĖL LIETUVIŲ"

KLAUSYKITE! Mūsų radio programos sekmadienio vakarais,
8 val. vakare iš stoties WHFC (1120 kilocycles)

„International Wine and Liquor Company” savininkas Frank Vizgirdas dosniai remdavo lie-
tuviškas radijo laidas. Skelbimas Draugo 1936 m. spalio 3 d. numeryje.

Istoriniai eksponatai ir nuotraukos iš R. M. Lapo archyvo

įsteigtame 1909 metais. O kaip ilgai veikė „Lithua-
nian Tavern Owners Association of Cook County”
nei Ambrose, nei Fainhauzas savo knygose nepažy-
mi. Greičiausiai organizacija savo veiklą nutraukė
dar prieš Antrąjį pasaulinį karą.

Niekad negeriu vandens – pasižiūrėkit, kaip nuo jo rūdija vamzdžiai!

Chicagos ir apilinkinių lietuvių telefonų knygą 1936
m. redagavo Kleopas Jurgelionis (žymus Amerikos
lietuvis literatas) ir spaustuvininkas Alfonsas Kau-
lakis, leidėjas – The Chicago Lithuanian Telephone
Book Company. Šiame abonentų sąrašė suregistruoti
lietuviai profesionalai, verslininkai, draugijos bei pri-
vatūs asmenys, turėję telefonus Čikagoje ir Cicero.

Pagal čia paskelbtus duomenis sužinome, kad
tais metais Čikagoje buvo: 39 advokatai, 1 akušerė,
8 alaus pristatytojai, 1 alyvos pristatytojas, 11 anglies
pristatytojų, 20 apdraudos agentūrų, 28 vaistinės, 1
architektas, 1 auditorius, 2 automobilių samdymo fir-
mos, 1 automobilių dažytojas, 9 automobilių par-
duotuvs, 11 automechanikų, 1 autobaterijų parduo-
tuvė, 1 bankas, 26 plaukų kirpėjai, 6 batsiuviai, 12 baž-
nyčių, 2 biljardinės, 2 avalynės parduotuvs, 1 chi-
ropraktas, 6 cigarų pristatytojai, 1 cigarų išdirbėjas,
18 grožio salonų (beauty shops), 3 dailininkai, 37 gy-
dytojai, 5 degtinės urmu parduotuvs, 3 degtinės pri-
statytojai, 10 delikatesinių prekių parduotuvių, 7 de-
koratoriai, 29 stomatologai, 26 kepyklos, 11 elektros
reikmenų parduotuvių, 1 elektrikinių prietaisų tai-
sykla, 11 fotografų, 8 garažai, 24 benzino kolonėlės, 2
gėlių parduotuvs, 231 mėsinė ir maisto parduotuvs,
11 ūkinių prekių parduotuvs, 14 juvelyrinių par-

duotuvių, 2 kapinės, 2 kapinės, 2
chiroprodistai (kojų gy-
dytojai), 12 statybos
kontraktorių, 13 lai-
dotuvių biurų, 10 laik-
raščių, 5 laivakorčių
agentai, 1 ligoninė, 1
medienos sandėlys, 12
mėsos pristatytojų, 2
mineralinio vandens
parduotuvs, 2 mote-
riškų rūbų siuvėjai, 1
mūrininkas, 14 muzi-
kantų, 2 muzikos inst-
rumentų parduotuvs,
8 muzikos mokyklos, 2
mokyklos, 3 napapra-
tai, 18 notarų, 8 opto-
metristai, 8 radijo par-
duotuvs, 1 radijo tai-
sykla, 11 baldų par-
duotuvių, 5 santechni-
kai, 3 pirtys, 9 daržai –
užuovėjos gegužinėms,

3 pieninės, 39 nekilnojamo turto agentai, 14 drabužių
parduotuvių, 31 saldainių parduotuvių, 1 antikva-
riatas/lombardas, 39 siuvėjai, 2 šokių mokyklos, 10
spaustuvių, 17 paskolos bendrovių, 3 stogdengiai, 10
svetainių, 3 riestainių kepyklos, 2 teatrai, 52 valgyk-
los, 1 valgyklos reikmenų parduotuvs, 5 viešbučiai, 1
užeigoms prekių urmininkas ir net 464 užeigos. Iš viso
– 1 610 verslo įmonių. Užeigos sudarė beveik trečdalį
– net 29 procentus!

Eterio „angelas sargas” – alutis

Vienas pirmųjų lietuviškų radijo laidų pranešėjų
Čikagoje buvo 1907 m. Homestead, PA gimęs Povilas
Šaltimieras. Jis baigė radijo žurnalistiką Čikagos
Northwestern ir DePaul universitetuose bei WBKB,
WBNQ ir WGN televizijos kursus. Diktoriaus karjerą
lietuviškame eteriye pradėjo 1931 m. WSBC, o 1936–
1939 m. vadovavo Draugo dienraščio laidoms WEDC
stotyje. 1939–1942 m. Povilas Šaltimieras redagavo All
talent Lithuanian Radio hour, transliuojamą iš
WHIP, o nuo 1942 m. iš WGES vedė The Šaltimieras
Lithuanian Show. Ši Amerikos lietuvių labai mėgo se-
nieji emigrantai – didele dalimi dėl jo laidose gyvai
atliekamos muzikos. Povilas Šaltimieras savo eteriye
negrodavo gramofono plokštelių, vietoj to perduo-
davo paties sukurtus radijo vaidinimėlius apie Bart-
kų šeimos nuotykius. Jo laida skambėdavo penkis
kartus per savaitę nuo 8 iki 8:30 val. v. The Šaltimieras
Lithuanian Show užgoes apie 1960-tuosius.

Vienas didelio formato komercinis skelbimas,
aptiktas Draugo 1936 m. spalio 3 d. laidoje „Visi ren-
giasi važuot šį vakar ant linksmaus laiko” paskati-
no mane dar labiau pasidomėti Šaltimiero radijo

veikla. Skelbime skaitome išsireiškimą „Šurum-bu-
rum”, kuris nuo pat pradžių tapo tarsi Povilo fir-
miniu ženklu – autografu. Čikagos klausytojai taip
vadindavo Povilo radijo laidas. Atrodo, kad dar
prieš vedant Draugo laidas WEDC stotyje, jis sek-
madienio vakarais 8 val. transliavo savo laidas iš
WHFC. Šaltimiero radijo laidų pagrindiniai rėmė-
jai buvo įvairių lietuvių užeigų bei „Inter-National”
vynų ir degtinės sandėlio savininkai. Vėlesniais lai-
kais Šaltimiero radiją dosniai finansavo „Peter
Hand” alaus darykla Čikagoje. Jų gaminamas
„Meister Brau” tapo ypač mėgiamas lietuvių emig-
rantų. Manykime, prie to prisidėjo ir Šaltimieras.
Prieš daugelį dešimtmečių senieji išeiviai man yra
net padainavę „Meister Brau” reklaminių šaukinį lie-
tuviškai, pritaikytą pagal žinomą amerikiečių dai-
ną „Roll out the barrel”, kuris daugelį dešimtmečių
skambėjo Povilo laidose. Deja, maždaug 1966-tais, kai
reklaminių šaukinį girdėjau, buvau tik vaikas – žo-
džiu, negalėjau nei alaus gerti, o juolab nebuvau
pribrendęs tokį pikantišką išeivišką folklorą užra-
šyti.

Išlikusioje Šaltimiero Radio Šurum-Burum kon-
certo, įvykusio Motinos dienos proga 1950 m. (taigi,
jau po karo) gegužės 14 d. Ashland Boulevard Au-
ditorium Čikagoje, programėlėje užtinkame viso pus-
lapio „Meister Brau” iliustruotą skelbimą angliškai
su mažu lietuvišku prierasu: Šivakar, Šurum-Burum
eksklasyvis! MEISTER BRAU bonkutėse ir iš po kra-
no alutis. Kiekviena vakarėlį Šaltimiero programe-
liuose Peter Hand Bravarnę garsina mūsų lietuviš-
kas užeigas, gėrymų sandelius, piknikams parkas,
ir svetainės, kur MEISTER BRAU Smetonėlė plaukia.

Urmininkai – užeigų išganytojai

Be urmininkų užeigų savininkų gyvenimas
būtų gerokai liūdnesnis. Jie greitai ir sąžiningai ap-
tarnaudavo savo klientus. Kaip jau sužinojome be-
vartydami Chicagos ir apilinkinių lietuvių telefonų
knygą 1936 m., „Vėjų mieste” tikrai netrūko alaus
pristatytojų: A. Daunoras („Keely” alus) 7038 S. Tal-
man, Mike Dzimidas („Bismark” ir „Koenig Brau”
alus) 4138 Archer Ave, John A. Jonikas 2441 W. 69th
St., J. Manikas 2519 W. 43rd St, L. M. Norkus
(„Ambrosia” alus) 3225 S. Lituanica, D. Petravich 950
W. 36th St., Ritz Distributing Co. J. K. Sharkey „ma-
nadžerius” 10411 S. Michigan, bei Geo. Vikiras 2438
W. 45th St. Tiesa, lietuvių alaus pristatytojų būta ir
Cicero priemiestyje: John Anglickis 1531 S. 48th Ct.
bei John Pauga („Fox Head” alus) 5031 W. Roosevelt
Rd.

Čikagoje netrūko ir lietuvių degtinės pristaty-
tojų: Frank Dzimidas 2649 W. 63rd St, „Kasper Broth-
ers” atstovas John Pakel (vėliau tapęs „Chicago Sa-
vings and Loan” Marquette Parke prezidentu) 1732
W. 18th St., Utility Liquor Distributors Inc. 2640 W.
63rd St., International Wine and Liquor Company
(Frank Vizgirdas, savininkas) bei Mutual Liquor Co.
(Nathan Kanter, prezidentas „lietuviškas žydukas”
su pardavėjais William Gritenu, Alex Chaposke, Ant-
hony J. Kruzinu) 4707 S. Halsted St.

Autoriaus tostas

Čia padedu daugtaškį... Pabandžiau „pakrap-
štyti” tik pačią ledkalnio viršūnę – ir tik senųjų lai-
kų. Pokario metų Čikagoje (ir kitur) veikusios lie-
tuvių užeigos turi savo įdomią ir spalvingą istoriją.
Manyčiau, kad daugelis jūsų jas prisimenate. Pasi-
dalinkite tais prisiminimais. Rašykite lietuviškai ar
angliškai – nesvarbu. O gal šeimyniniuose albumuo-
se turite užeigų nuotraukų? Juk tai įdomus emig-
rantų paveldo sluoksniš! Surinkęs pakankamai rei-
kalingos medžiagos, norėčiau parengti istorinę-so-
ciologinę knygą Roll out the barrel: Lithuanian ow-
ned taverns in Illinois 1892–1992. Tos datos – ne iš pir-
što laužtos. Mat jei prieš daugiau nei ketvirtį amžiaus
Čikagos Marquette Parko kvartalo vien 69-toje
Lithuanian Plaza Court gatvėje veikė net 15 lietuvių
savininkų užeigų, šiandien beliko tik viena. Ne pa-
slaptis – išeivijos lietuvių sostinėje Čikagoje užeigos
jau nebėra emigrantų socialinio gyvenimo dalis. Tai
– jau istorija. Tad nesvarbu, kur jūs gyvenote ar te-
begyvenate – Čikagoje, Springfielde, Peoria ar ar-
timuosiuose priemiesčiuose, tokiuose kaip Cicero ir
Melrose Parkas – jūsų apylinkėse veikusios lietuvių
užeigų istorijos yra įdomūs liudytojai. Medžiagą
siųskite el. paštu studijar@msn.com arba tradici-
niu paštu: Raimundas Marius Lapas, in care of
DRAUGO REDAKCIJA, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL
60629.

CHIRURGAI

PETRAS V. KISIELIUS, MD, FACS
INKSTŲ, PŪSLĖS, PROSTATOS
GYDYMAS BEI CHIRURGIJA
Center for Health
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
Tel. 331-221-9004

GEDAS M. GRINIS, MD
Inkstų, pūslės ir prostatos gydymas bei chirurgija
HOLY FAMILY MEMORIAL UROLOGY
1818 Memorial Dr., Manitowoc, WI 54220
920-320-6344

VIDAUS LIGOS

EDMUNDAS VIŽINAS, MD, SC
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos susitarus

SURENDER LAL, MD
Specialybė - vidaus ligos
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Tel. 773-434-2123
Valandos susitarus

BENDRA PRAKTIKA

ANDRIUS KUDIRKA, MD, MPH
Bendros praktikos gydytojas
15300 West Ave. #221 South
Orland Park, IL 60462
708-590-5300
www.seimosgydytojas.com

AUSŲ, NOSIES, GERKLĖS LIGOS

VYTENIS GRYBAUSKAS, MD
SUSAN T. LYON, MD
Ausų, Nosies, Gerklės ligos,
Chirurgija, Klausos aparatai
7350 W. College Drive, Suite 208
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708-361-9199

Apsilankykite
„DRAUGO“

internetinėje svetainėje
www.draugas.org

STUBURO IR SKAUSMO LIGOS

JONAS V. PRUNSKIS, MD
TERRI DALLAS-PRUNSKIS, MD
ANDREW J. YU, MD
SHINGO YANO, MD
CHADI YAACOU, MD
ir partneriai Illinois Pain Institute
Nugaros, sprando, galvos, sąnarių,
sužeidimų darbovietėje bei kitų vietų
skausmo diagnostikos ir gydymo specialistai.
Itasca: 630-748-3300
Elgin: 847-289-8822
McHenry: 815-363-9595
Barrington: 847-852-2000
www.illinoispain.com

SKAUSMO GYDYMAS

DR. RENATA VARIAKOJYTĖ
SKAUSMO GYDYMO SPECIALISTĖ
7600 W. College Drive
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708-361-5550
Nugaros, kaklo, galvos, sąnarių bei kitų
skausmų gydymas

AKIŲ LIGOS

ARAS ŽLIOBA, MD
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

LINAS SIDRYS, MD
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA – AKINIAI
2701 W 69th St., Chicago, IL
5850 W 111th St., Chicago Ridge, IL
Tel. 708-636-6622

DR. ELIGIJUS LELIS
Akių ligos ir chirurgija
1192 Walter St, Lemont, IL 60439
1051 Essington Rd. #200
Joliet, IL 60435
Tel. 815-723-1854

ODOS LIGŲ SPECIALISTAI

DR. K. JUCAS
Odos ligų specialistas gydo odos
teigiamus ir neigiamus auglius ir žaizdas.
Kosmetinė chirurgija.
3235 W. 111 St, Chicago, IL 60655
773-233-0744 arba 773-489-4441

WWW.SKYTRIP.NET
info@skytrip.net

773-663-4363**SIŪLOME:**

- Pigiausi avia bilietai į Vilnių, Kauną, Palangą.
- Poilsinės kelionės, pažintiniai turai į Las Vegas, Floridą, Havajus, Meksiką, Dominiką, Karibų salas.
- Kruizai.
- Skrydžiai iš Lietuvos.

KEPKLA IR DELIKATESAI
6216 W. Archer Ave., Chicago, IL 60638
Tel. 773-581-8500

- Lietuviška duona ir raguoliai
- Vestuviniai ir įvairūs tortai
- Siunčiame mūsų produktus UPS
- Atidaryta 7 dienas per savaitę
- Aplankykite mūsų svetainę — www.racinebakery.com

“BAKE FOR ME” KAVINĖS

Kepklos produktai ir užkandžiai miesto centre

321 N. Clark,
Chicago, IL 60654
312-644-7750

pirm. - penkt. nuo
6:30 v.r. iki 3:30 v.p.p.

4305 S. Halsted,
Chicago, IL 60609
773-624-9900

pirm. - penkt. nuo
6:30 v.r. iki 5:30 v.p.p.
šešt. nuo 8 v.r. iki 2 v.p.p.

PADEDAME SURASTI, NUPIRKTI IR ATVEŽTI
AUTOMOBILIUS IŠ BET KURIO JAV AUKCIONO.
PERSIUNČIAME AUTOMOBILIUS IR DETALES.
ATLIEKAME AUTOMOBILIŲ REMONTĄ!
Tel. 708-430-4710, 630-774-1192

Siūlome pigiausius skrydžius visomis oro linijomis
iš Čikagos ir kitų Amerikos miestų į

LIETUVĄ
VYTIS TOURS

www.vytistours.com

info@vytistours.com

1-800-778-9847

4024 235th St., Douglaston, NY 11363

Teiraukitės mūsų 2015 m. brošiūros. Ją galite patys išsispausdinti adresu:

www.vytistours.com

Specialios turistinės kelionės į Baltijos kraštus 2015 m.
Dėl informacijos skambinkite Ritai Penčylienei

Kainas sužinoti ir užsisakyti vietas galite

www.vytistours.com

Siūlome informaciją apie specialias nuolaidas
Atsiųskite savo el. pašto adresą

ATSTOVYBĖ ČIKAGOJE

Bronė Barakauskienė
Tel fax: 708-403-5717
mamabar3@aol.com

Rita Penčyliene
Tel fax: 708-923-0280
pencylar@comcast.net

LOT Lufthansa SAS FINNAIR KLM

doleris.com

tickets@doleris.com

1-800-514-9989

PIGIAUSI AVIA-BILIETAI Į LIETUVĄ IR EUROPA

Remkime
Draugo fondą
www.draugofondas.org

DRAUGAS
773-585-9500
www.draugas.org

PASLAUGOS

PARDAVIMAS IR TAISYMAS
MIGLINAS TV
GE/RCA ATSTOVYBĖ
2346 W. 69th Street
Tel. 773-776-1486

„Surašymo“ Nr. 43 atsakymas
Pažymėtuose langeliuose: BLONDINAS.

„Draugo“ kryžiažodį „Surašymas“ Nr. 43
išsprendė ir mums atsakymus atsiuntė:

Gražina Santoski, Chicago, IL
Danguolė Mackevičienė, Palos Hills, IL
Omar Genčius, Chicago, IL
Pranė Kass, Westmont, IL

„Draugo“ sudoku Nr. 90: atsakymus atsiuntė: **Ona Rušenienė**, Palos Hills, IL

Nuoširdžiai dėkojame sprendėjams.
Jūsų sprendimų atsakymų lauksime paštu:
„Draugas“, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629-5589
arba el. paštu – **redakcija@draugas.org** ir faksu: **773-585-8284**.

ATLANTIC ExpressCorp.

SIUNTINIAI
LIETUVA, LATVIJA, ESTIJA, LENKIJA, UKRAINA, RUMUNIJA

Siuntinių paėmimas iš namų:
630-774-2136
Asmeninių siuntų tel.:
708-907-3000

Centrinio ofiso adresas: **8801 S. 78TH AVE, BRIDGEVIEW, IL 60455**

SIUNTINIŲ PRIĖMIMO VIETOS

MAJIA: Granitec 731 N. Larch Ave. Elmhurst, IL 60120 Tel: 630-868-1836
MAJIA: Blommed 550 Townline Rd. Mundelein, IL 60060 Tel: 847-566-6676
MAJIA: Blommed 2454 N. Harlem Ave. Harwood Heights, IL 60706 Tel: 773-566-2430
MAJIA: Galos Cavee 6501 W. Irving Park Rd. Chicago, IL 60631 Tel: 773-233-7761
MAJIA: Extrane Exterior 5740 N. 25th Ave. Suite D Schiller Park, IL 60176 Tel: 847-471-1155
MAJIA: Exot Insurance 5-3314 Belmont Ave #1, Chicago, IL 60641 Tel: 773-777-1002
Atlantic Express Chicago 2216 W. 71 St., Chicago, IL 60626 Tel: 773-451-7319

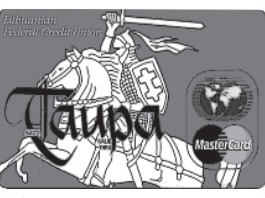
Siūdoma automobilių pakeičimo į visas pasaulio šalis,
automobilių pirkimą iš visų JAV valstijų,
astrens turto perkrausymą **1-708-599-9680**

Lithuanian Federal Credit Union

taupa

taupaboston.com
(617) 269-1450

MasterCard:

- 9.96% rate
- Reward points
- No annual fee
- Free balance transfer

Debit Card:

- Free online banking
- Free bill pay
- Reward points
- No annual fee

Membership open to Lithuanians in U.S.A.
All deposits insured to \$250,000 by NCUA

15-os advokatų komanda | Ilgametė patirtis | Lietuviškai kalbantys profesionalai

BOODELL & DOMANSKIS, LLC

Adomas Siudika Teisininkas (312) 938-4909 asiudika@boodlaw.com	Audra P. Karalius Advokatė (312) 219-8540 akaralius@boodlaw.com	A. Rimas Domanskis Advokatas (312) 540-1075 domanskis@boodlaw.com	Dainius R. Dumbrys Advokatas (312) 938-4905 ddumbrys@boodlaw.com
--	---	---	--

353 N. Clark Street Suite 1800 Chicago, IL 60654 Fax: (312) 540-1162 www.boodlaw.com

Nekilnojamas turtas

Įmonių ir komercinė teisė

Paveldėjimo teisė JAV ir Lietuvoje

Atstovavimas teismuose

ĮVAIRŲS

■ Moteris ieško žmonių priežiūros darbo su grįžimu namo. Gali pakeisti savaitgaliais. Kartu gali dirbti ir vyras. **Tel. 708-691-6996.**

■ Moteris ieško vaikų priežiūros darbo. Buitinė anglų kalba, turi automobilį. Siūlyti įvairius variantus. **Tel. 708-752-3268.**

■ Vyras ieško žmonių priežiūros darbo su gyvenimu. **Tel. 630-240-8237.**

■ Moteris ieško žmonių priežiūros darbo, galimi pakeitimai. **Tel. 773-615-5235.**

■ Moteris ieško senelių priežiūros darbo pakeitimų. Siūlyti įvairius variantus. **Tel. 773-387-7232.**

■ Moteris ieško žmonių priežiūros darbo su gyvenimu. Didelė darbo patirtis, minimali anglų kalba, nevairuoja. Gali pakeisti savaitgaliais. **Tel. 773-940-5264.**

■ Moteris ieško žmonių priežiūros darbo. Galimi pakeitimai. Legalūs dokumentai, nevairuoja. Buitinė anglų kalba. **Tel. 630-506-4479.**

■ Galiu nuvežti į parduotuves, pas gydytoją, oro uostą ir visur, kur reikia. **Tel. 708-361-9962.**

■ 54 metų vyras ieško žmonių priežiūros darbo pakeitimų pietvakariniuose rajonuose. **Tel. 773-387-7232** arba **773-600-2887.** (Kėstas).

DANTŲ GYDYTOJAI

DR. AUŠRINĖ SCHNEIDER
DANTŲ GYDYTOJA
Kalbame lietuviškai
10 S. 640 Kingery Highway
Willowbrook, IL 60527
Tel. 630-323-2245
Valandos susitarus

DR. L. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Road, Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 708-598-4055
Valandos susitarus

DR. RAMUNĖ MACIJAUŠKAS
Dantų gydytoja
9356 S. Roberts Road
Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-2131
Valandos susitarus

DR. DALIA E. CEPELĖ, DDS
Dantų gydytoja
10745 Winterset Dr.
Orland Park, IL 60467
708-873-9074
Valandos susitarus

DR. LINA POŠKUS
Dantų gydytoja
4635 W. 63 St., Chicago, IL
Tel. 773-735-7730
9201 Broadway Ave., Brookfield
Tel. 708-387-2020

ADVOKATAI

Advokatas GINTARAS P. ČEPĖNAS
6436 S. Pulaski Rd.,
Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos pagal susitarimą

DR. JOVITA KERELIS
DR. DAIVA BIDVA
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-8101

REAL ESTATE

FIRST RATE REAL ESTATE
4545 W. 67th Street
Chicago, Illinois 60629
Bus: 773-767-2400
Cell: 312-805-4851
Fax: 773-767-9886
E-mail: ausra.padalino@gmail.com
Aušra Kriščiūnaitė Padalino
Broker/savininkė

Kalbame lietuviškai, ispaniškai, angliškai
 Patirtis – daugiau nei 25-eri metai

SIŪLO DARBĄ

Ieškome lietuvis auklės 4 ir 1,5 m. vaikams. Darbas Washington, DC gyvenant šeimoje. Atlyginimas – \$2500 per mėnesį.
Tel. 310-962-4760, Agnė

SIŪLOME DARBUS!
Gail. seserų padėjėjoms kompanionėms ir namų ruošos darbininkėms.
Galima gyventi kartu arba atvykti į darbą ir išvykti.
Kreiptis:
ALL CARE
Employment Agency
Tel. 773-736-7900

„DRAUGAS“
773-585-9500

PERKAME GINTARĄ

IR GINTARO DIRBINIUS:

- KAROLIUS
- APYRANKES
- SAGES
- PAKABUKUS
- IR KT.

TAIP PAT GINTARO GRYNUOLIUS.
Atvykstame į namus.
Tel: 708-603-5494

RENGINIŲ KALENDORIUS

BALANDIS

Čikaga (IL)

Balandžio 11 d., šeštadienį: 2 val. p. p. Balzeko lietuvių kultūros muziejuje (6500 South Pulaski Road, Chicago, IL) – Tony Mankaus knygos „Where Do I Belong? – An Immigrant’s Quest for Identity” pristatymas. Popietę ves adv. Aleksandras Domanskis. Bus vaišės ir muzika.

Balandžio 12 d., sekmadienį: 2 val. p. p. Balzeko lietuvių kultūros muziejus kartu su Lietuvių kultūros institutu ir LR ambasada Washingtone kviečia į poezijos antologijos „How the Earth Carries Us. New Poets from Lithuania” pristatymą. Eiles skaitys poetai Ilzė Butkutė, Giedrė Kazlauskaitė ir Marius Burokas. Renginį ves antologijos vertėjas ir redaktorius Rimas Užgiris. Bus vaišės.

– 12:30 val. p. p. Atvelykio vaišės PLC didžiojoje salėje. Skanūs patiekalai, meninė programa ir šiltas bendravimas. Info tel. 630-257-8787.

– 12:15 val. p. p. psichologinės ir dvasinės pagalbos draugija kviečia į psichologės dr. Pranutės Domanskienės paskaitą „Vaikų auklėjimo problemas” kambaryje „Pas prelatą”, PLC, Lemont, IL.

– lietuviškos pamaldos Waukegan-Lake County apylinkių lietuviams 2 val. p. p. Santa Maria del Popolo parapijos koplyčioje, 116 Lake St. Mundelein, IL. 60060. 3 val. p. p. – JAV LB Waukegan-Lake apylinkės metinis susirinkimas. Info tel. 224-717-1463.

Balandžio 18 d., šeštadienį: buvusių Šv. Kazimiero akademijos ir Marijos aukštesniosios mokyklos studentų suvažiavimas. 9:30 val. r. šv. Mišios Šv. Kazimiero seselių vienuolyno koplyčioje. 12 val. p. p. – pietūs Palos Country Club salėje, 13100 Southwest Highway, Orland Park, IL. Daugiau info tel. 773-925-8686 X7 (Anna Belle O’Shea) arba www.mariakaupas-center.com.

Balandžio 19 d., sekmadienį: 1 val. p. p. Lietuvių rašytojų draugija Jaunimo centro Čiurlionio galerijoje rengia literatūrinę popietę. Visi kviečiami.

Balandžio 24 d., penktadienį: 7 val. v. Balzeko lietuvių kultūros muziejuje dr. Giedrė Kumpikas pristatys filmą „Wings to Remember” („Sparnams prisiminti”) – apie savo tėvo Julijono Kumpiko-Kumpikevičiaus gyvenimą. Bus vaišės.

Balandžio 26 d., sekmadienį: 12:30 val. p. p.

Čiurlionio galerijoje vyks Jaunimo centro metinis narių susirinkimas. Maloniai kviečiame visuomenę dalyvauti.

Rytų pakrantė

Balandžio 11 d., šeštadienį: 2 val. p. p. smuikininkės Eglės Jarkovos koncertas Neringos stovyklai paremti vyks Švč. Mergelės Marijos Nekaltojo Prasidėjimo vargdienių seserų vienuolyne, 600 Liberty Hwy., Putnam, CT 06260-2503. Po koncerto – vaišės ir pabendravimas.

Balandžio 12 d., sekmadienį: 2 val. p. p. Rūtos Pakštaitės-Cole ir Rimo Polikaičio koncertas Lietuvių namuose, 2715 E. Allegheny Avenue, Philadelphia, PA 19134, skirtas Neringos stovyklai paremti. Daugiau informacijos: rkroma@aol.com, tel. 215-355-3030 (Roma Krušinskienė).

– 12 val. p. p. Divine Redeemer Church, Mt. Carmel, PA vyks Palaimintosios Marijos Kaupaitės centro atidarymas. Dalyvaus Harrisburgo miesto vyskupas Ronald W. Gainer ir seselės kazimerietės. Daugiau informacijos suteiks Carol Luschas iš Lietuvos vyčių kuopos #144.

– 1 val. p. p. Lawrence Public Library (51 Lawrence St, Lawrence, 01841, MA) – Rasos Vitkauskaitės (fortepijonas), Simonos Smirnovos-Minns (kanklės) ir Jono Kublicko (gitara) koncertas, skirtas paminėti Lietuvos nepriklausomybę. Įėjimas nemokamas. Info tel. 978-685-4478 (Jonas Stundžia).

Balandžio 18 d., šeštadienį: 6:30 val. v. susitikimą su muzikantu (klasikinė gitara ir renesanso liutnia) Jonu Kublicku ir kino režisiere Gabriele Urbonaite SLA patalpose (307 West 30 Street New York, NY 10001).

Balandžio 19 d., sekmadienį: 10 val. r. Švč. Mergelės Marijos Apreiškimo bažnyčioje (259 N 5th Street, Brooklyn, NY 11211) šv. Mišios už a. a. Romą Kežį. Po šv. Mišių parapijos apatinėje salėje – Romo Kežio pagerbimas bei Jono Kublicko koncertas.

Balandžio 23–26 d., ketvirtadienį-sekmadienį: tarptautinėje meno parodoje „Art Expo 2015” (Pier 94711 12th Ave New York, NY 10019-5399) dalyvaus tapytojas Artūras Braziūnas (stendas Nr. S517). Daugiau info: <http://artexponeويورك.com>.

Balandžio 25 d., šeštadienį: 5:30 val. p. p. Kristijono Donelaičio lituanistinės mokyklos 55 metų sukakties šventė ir koncertas Baltimorės Lietuvių namuose, 851 Hollins St. Baltimore, MD

21201. Nuotaikinga programa suaugusiems, koncertas „Nuo roko iki baroko”, tylusis aukcionas, lietuviškas maistas ir gėrimai. Atskirai, Klevo salėje – vaišės ir programa vaikams (su priežiūra).

GEGUŽĖ

Čikaga (IL)

Gegužės 2 d., šeštadienį: Pasaulio lietuvių centre, 14911 127 St., Lemont, IL 60439 įvyks 52-asis metinis Lietuvių Fondo narių suvažiavimas. Daugiau info: www.lietuviufondas.org

Gegužės 3 d., sekmadienį: 12:30 val. p. p. humoro popietė „Juoktis sveika” PLC didžiojoje salėje. Rengia Korp! Giedra.

Gegužės 9 d., šeštadienį: 6 val. v. Čikagos „Grandies” ansamblis kviečia lietuvių tautinių šokių mylėtojus į koncertą „Saulėle, motule, užtekėk” PLC, Lemont, IL. Šokių 56-ojo veiklos sezono pabaigos programoje pasirodys visi ansamblio šokėjai – vaikai, jaunieji, studentai ir suaugę.

Gegužės 10 d., sekmadienį: 11:30 val. p. p. Lietuvos vaikų globos būrelis „Saulutė” kviečia visus į dainininkės Juditos Letaitės ir pianistės Rūtos Mikalaitytės-Kašubienės koncertą Lietuvių dailės muziejuje PLC Lemonte.

Gegužės 17 d., sekmadienį: 1 val. p. p. PLC metinis susirinkimas Pasaulio lietuvių centre, didžiojoje salėje. Info tel. 630-257-8787.

– 3 val. p. p. Lietuvių operos Čikagoje spektaklis – Franz Lehar operetė „Paganini” J. Sterling Morton High School Auditorium, 2423 S. Austin Blvd., Cicero, IL. Daugiau informacijos telefonais: 773-547-0520 arba 708-692-8934.

Gegužės 23 d., šeštadienį: nuo 9 val. r. iki 4 val. p. p. PLC Lemonre vyks vaikų – jaunių krepšinio turnyras. Po jo – tritaškių metimo turnyras ir diskoteka vaikams.

BIRŽELIS

Rytų pakrantė

Birželio 5–7 d., penktadienį – sekmadienį: Cherry Orchard festivalyje New York City Center – Rusijos Valstybinio Akademinio J. Vachtango-vo teatro spektaklis „Nusišypsok mums, Viešpatie”. Režisierius – Rimas Tuminas. Penktadienį – 8 val. v., šeštadienį – 2 val. p. p. ir 8 val. v., sekmadienį – 2 val. p. p.

Birželio 8 d., pirmadienį: University of Pitts-

burgh 9 val. r. prasidės šešių savaitių intensyvūs lietuvių kalbos kursai, organizuojami BALS-SI (Baltic Studies Summer Institute). Kursai vyks iki liepos 17 d. Adresas: Univ. Pittsburgh Summer Language Institute, 4400 W.W. Posvar Hall, 230 South Bouquet Street, Pittsburgh, 15260, PA.

Čikaga (IL)

Birželio 13 d., šeštadienį: PLC golfo turnyras Old Oak Country Club.

LIEPA

Čikaga (IL)

Liepos 5 d., sekmadienį: 2 val. p. p. UIC paviljone Čikagoje vyks pagrindinis XX Šiaurės Amerikos lietuvių dainų šventės renginys. Daugiau informacijos – svetainėje <https://www.dainusvente.org/lt/>

RUGPJŪTIS

Rugpjūčio 30 d., sekmadienį: PLC gegužinė Pasaulio lietuvių centre. Pradžia – 12:30 val. p. p.

RUGSĖJIS

Čikaga (IL)

Rugsėjo 27 d., sekmadienį: 12:30 val. p. p. PLC didžiojoje salėje įvyks Lietuvos Dukterų draugijos iškilmingi metiniai „Rudens” pietūs.

SPALIS

Čikaga (IL)

Spalio 4 d., sekmadienį: „Draugo” koncertas ir metiniai pietūs Willowbrook pokylių salėje.

Spalio 17 d., šeštadienį: 6 val. v. Ateitininkų namuose, Lemont, IL – Akademinio skautų sąjūdžio Čikagos skyriaus metinė šventė.

LAPKRITIS

Čikaga (IL) Lapkričio 7 d., šeštadienį: Pasaulio lietuvių centre vyks tradicinis Lietuvių Fondo pokylis. Maloniai kviečiame dalyvauti.

Jeigu norite, kad Jūsų žinutė patektų į „Renginių kalendorių”, informaciją siųskite redakcijai adresu 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629 arba el. paštu: redakcija@draugas.org.

Ekologiškas kiaušinių dažymas: kaip du kart du

VITALIUS ZAIKAUSKAS

Besirengiant Velykoms visai nėra reikalo pirkti specialius kiaušinių dažus parduotuvėje.

Tiesa, jeigu Jūsų, kaip juokaudama sako viena žinomiausių Lietuvos margučių margintojų žemaitė Angelė Rauktienė, prastas skonis, jums patinka ir reikalingi itin ryškios spalvos spalvos margučiai, kad šviestų iš tolo – palei bažnyčią ar turgelyje pirkti atvežtiniai dažai ir lakai Jums puikiai tiks.

Tačiau galima marginti ir natūraliais būdais, naudojant tai, kas po ranka, arba auga jūsų kieme. Tiesa, ne visi patarimai tiks mūsų skaitytojams, bet kai kuriuos tikrai galėsite pritaikyti. Kai kurias žaliavas reikės pasiruošti iš anksto. Pavyzdžiui, norėdami **beržų pumpurais** ar **lapeliais** išgauti švelniai žalsvą spalvą, jų jaunas šakeles turite suskinti dar gegužės mėnesį. Žinovės teigia, kad skinti galima net iki Joninių. Tas šakeles suskynus, reikia surišti jas kuokšteliais, panašiai kaip vantas ir laikyti ne saulėje vosėsnėje patalpoje.

Žinoma, pats populiariausias kiaušinių dažymo būdas – **svogūnų lukštais**. Tam nereikia didelio išma-

nymo ar patirties. Neblogai pavyksta iš pirmo bandymo. Jais išgaunamos spalvos gali varijuoti nuo šviesiai gelsvos iki rusvos ar net plytų raudonumo, visai rudos spalvų. Tačiau, pasak margintojų, tai apsilėdėlių ir tinginių margučiai. Norėdami įdomesnių raštų, galite juos pagražinti. Tam reikia, dar prieš kiaušinį apklojant svogūnų lukštais bei tvirtai aprišant audeklo gabalėliu, prispausti kokio nors, labiau reljefiškesnio augalo lapelį. Kai kiaušinis bus jau išvirtas, išvadavus iš apmūturiuotų skudurėlių, rasite gražiai įsispaudusius to lapelio kon-

tūrus – atrodys tarsi spalvota rentgeno nuotrauka. Beje, dažant bet kokia medžiaga, patariama nepamiršti atsižvelgti, ar kiaušinio lukštas rudas ar bal-tas. Prisiminkie, jog rudasis visada bus tamsesnis. Kita margučių meistrė dzūkė Audronė Lampic-kienė spalvą sustiprina įpildama į verdamą dažą šiek tiek druskos. Kitos šeimininkės tam naudoja actą. Ta-čiau pilant į puodą actą, reikia turėti galvoje, kad tai yra produktas, galintis sureaguoti su kai kuriomis medžiagomis ir nulemti visiškai ne tą spalvą, kokios tikėjotės. Visgi staigmenos gali būti ir malonios. Ne-bijokite išbandyti įvairius dažymo būdus. Beje, spal-vą sustiprina ir padaro sodresnę į verdamus dažus įpilta stiklinaitė raugintų kopūstų raugo.

Margučių dažymas

Audronė Lampickienė žino būdą, kaip išgauti juodą spalvą – tam reikia **juodalksnio žievės** ir **geležies**. Tinka bet kokie geležiniai daiktai: kuo labiau aprū-diję, tuo sodresnės spalvos laukite.

Dažnai naudojamos ir **dilgėlės**. Meistrės teigia, kad jomis vargo nedaug, kaip ir su svogūnų lukštais. Tai taip pat nesudėtingas dažymo būdas, tačiau dažymui reikia labai daug dilgėlių lapelių. Dilgėlės dažo žalsva spalva, o jeigu visgi pavyko pasidaryti labai stiprų tirpalą – išeis sodri žalia spalva.

Ciberžolė dažo švelnia geltona spalva. Kadangi šiemet dėl nepalankios žiemos sąlygų

Veikliam JAV Lietuvių Bendruomenės nariui, JAV LB Krašto valdybos vicepirmininkui organizaciniams reikalams

A † A

LAURYNUI VISMANUI

iškeliavus Amžinybėn nuoširdžiai užjaučiame velionio artimuosius, gimines ir draugus.

JAV LB Krašto valdyba

A † A

VANDELINUI DOMANSKIUI

mirus, gilią užuojautą sūnums JONUI ir RIMUI bei jų šeimoms reiškia

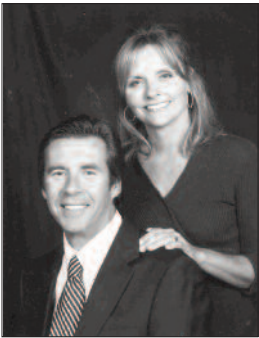
JAV Lietuvių Bendruomenės Švietimo taryba

Palos-Gaidas

FUNERAL HOME

- Patogioje vietoje tarp Čikagos ir Lemonto
- 10 minučių nuo Šv. Kazimiero lietuvių kapinių

11028 S. Southwest Hwy.
Palos Hills, Illinois
(708) 974-4410

PETKUS & SON

FUNERAL DIRECTORS

SUMMIT, 7300 W. ARCHER AVE.

CICERO, 5940 W. 35 ST.

LEMONT, 12401 S. ARCHER AVE. (& DERBY RD.)

NATIONWIDE TOLL FREE (nemokamas)

Tel. 1-800-994-7600

www.petkusfuneralhomes.com

rugių želmanys neišdygo, įsidėmėkite kitiems metams – jais dažomi kiaušiniai įgauna nuo žalsvos iki švelniai salotinės spalvos.

Lietuvoje dar neseniai atrastas kiaušinių dažymo būdas, panaudojant **graikiškų riešutų** kevalų antpilą. Tiesa, kevalų prireikia ištis nemažai, bet tokiame antpile virtas kiaušinis taps labai gražus – rausvai rudos ar raudonmedžio spalvos. Reikia tik atkreipti dėmesį, kad šie kiaušiniai nebus tinkami valgymui – virti teks ne mažiau keturių valandų ant labai mažos ugnies.

Raudonieji kopūstai suteikia „įdomią“ spalvą – nuo mėlynos iki violetinės. Tačiau tam taip pat reikės kantrybės. Įvairius būdus bandančios kiaušinių margintojos ilgai ieškojo būdo tokioms spalvoms išgauti. Jos pabrėžia, kad parduotuvėse pirkti ispaniški ar itališki vaisiai kažkodėl netinka – reikia būtent Lietuvoje užaugusių raudongūžių kopūstų. Paruošti juos paprasta, tačiau reikia tai prisiminti iš

anksto – prieš dažymą ne mažiau kaip vienai parai raudonojo kopūsto lapus reikia užmerkti šaltame vandenyje. Šiuo atveju acto, spalvos sustiprinimui, naudoti negalima!

Vaistinės ramunėlės nudažo žalsva ar gelsva spalva. Rausvą spalvą suteikia **raudonieji svogūnai**.

Labai gaila žaloti obelis, tačiau jeigu turite **obelų žievės**, kurį laiką padžiovintos saulėje, ji kiaušinius nudažys nuo raudonai plytinės iki raudonos ar rudos spalvos.

Ažuolo žievės antpilas dažo sodriai rudai.

Juodalksnio žieve dažomi kiaušiniai bus panašūs kaip ir dažyti obelių žieve. Kiaušinius reikia mirkyti nuovire apie 4–5 valandas.

Kantrybės čia reikės, tačiau pasirinkę ekologišką kiaušinių dažymo būdą sutaupysite pinigų cheminiams kiaušinių dažams, neužteršite vandens.

A † A

VANDELINAS DOMANSKIS

Mirė 2015 m. kovo 30 d., Western Springs, IL.
Gimė 1919 m. spalio 17 d., Pavilkijoje, Lietuvoje.
Gyveno Western Springs, IL.
Nuliūdę liko: sūnus Edvardas Jonas su žmona Kiesha; sūnus Aleksandras Rimas su žmona Pranute Laučkaite; mylimi anūkai Maria, Jonas, Andrius ir Julia, kiti giminės bei artimieji.
A. a. Vandelinas buvo vyras a. a. Alinos Tamašauskaitės.
Velionis bus pašarvotas balandžio 6 d., pirmadienį, nuo 4 val. p. p. iki 9 val. vak. Petkus Lemont laidojimo namuose, 12401 S. Archer Ave. (arti Derby Rd.), Lemont.
Balandžio 7 d., antradienį, 9 val. r. a. a. Vandelinas bus pašarvotas Pal. Jurgio Matulaičio misijoje, kurioje vyks atsisveikinimas, o 10 val. ryto bus aukojamos šv. Mišios. Po šv. Mišių velionis bus palaidotas Šv. Kazimiero kapinėse.
Nuoširdžiai kviečiame visus artimuosius, draugus ir pažįstamus dalyvauti laidotuvėse.
Vietoje gėlių prašome aukoti Pasaulio lietuvių centrui (14911 127th St., Lemont, IL 60439) arba jūsų pasirinktai labdarai.

Giliai liūdinti šeima

Laidot. direkt. Donald M. Petkus, tel. 800-994-7600 arba
www.petkusfuneralhomes.com

Dėl tėvo

A † A

VANDELINO DOMANSKIO

skaudžios netekties, reiškiamo gilią ir nuoširdžią užuojautą ilgamečiui Lietuvių Fondo bendradarbiui, Lietuvių Fondo korporacijos sekretoriui, buvusiam Lietuvių Fondo tarybos nariui RIMUI A. DOMANSKIUI ir visiems artimiesiems.

Netekties valandą liūdime ir gedime kartu.

Lietuvių Fondo taryba ir valdyba

Mielam giminaičiui

A † A

VANDELINUI DOMANSKIUI „DZIUTUI”

iškeliavus į Amžinybę, sūnums Jonui ir Rimui bei jų šeimoms reiškiamo giliausią užuojautą.

Drauge nuliūdę

Tulė ir Tusė Petrušiai
Mikas ir Jennifer Petrušiai
Tina ir Linas Udriai

A † A

VANDELINUI DOMANSKIUI

iškeliavus Amžinybėn, nuoširdžiai užjaučiame jo sūnų, JAV LB KV teisinį patarėją ALEKSANDRĄ RIMĄ DOMANSKĮ ir jo šeimą, velionio artimuosius, gimines bei pažįstamus.

JAV LB Krašto valdyba

PAS MUS IR APLINK MUS

■ Š. m. balandžio mėn. 19 d. skelbtas Lietuvos Dukterų draugijos metinis veiklos susirinkimas **neįvyks**.

■ Artėja JAV LB Tarybos rinkimai! Registracija balsavimui internetu baigiasi balandžio 7 d. Užsiregistruoti galite siųsdami el. laišką adresu info@rinkimai2015.us ir pateikdami šią informaciją: vardą ir pavardę; gyvenamąją vietą; el. pašto adresą; apylinkę, kuriai priklausote (jei apylinkei nepriklausote – nurodyti apygardą). Kandidatai į JAV LB Ta-

rybą jau paskelbti – su jais susipažinti galite rinkimų svetainėje: www.rinkimai2015.us. Informaciją apie rinkimus taip pat galite sekti JAV LB „Facebook“ puslapyje.

■ **Lietuvių rašytojų draugijos 2014 metų** literatūrinė premija už viso gyvenimo kūrybą, už poezijos knygą „Susipynę pasauliai“ (fotografijos – Algimanto Kezio) ir už lietuvių rašytojų kūrybos vertimus į anglų kalbą paskirta **poetei Nijolei Gražulienei**. Mecenatas – Lietuvių Fondas.

Lietuvių Fondas (LF) priima paraiškas 2015 m. projektų paramai gauti. Išsamesnę informaciją apie LF paramos skyrimo pirmumą, apribojimus, svastytymo ir patvirtinimo eigą, reikalingus dokumentus ir elektroninę paraišką rasite LF tinklalapyje www.lietuvifondas.org

Registruotis ir pildyti elektroninę paraišką galite iki **š. m. balandžio 15 d.**

Sėkmingas priešvėlykinis renginys

Dievo Apvaizdos lietuvių parapijoje, Southfield, MI, Lietuvos Dukterų draugijos (LDD) Detroito skyriaus narės, vadovaujamos šios Draugijos pirmininkės Ramunės Mikailienės ir vicepirmininkės Susanos Bubnelienės, kovo 29 d., Verbų sekmadienį, suruošė margučių, namuose gamintų sūrių ir pyragų – tortų, pyragaičių, grybukų, bandelių su lašinukais ir kt. – pardavimą. Stalai buvo gražiai papuošti pavasariniais žalumynais, spalvingais margučiais, dekoratyviniais viščiukais ir zuikučiais. Renginys buvo labai sėkmingas ir pelningas, Dukterų draugija galės toliau sėkmingai tęsti labdaros veiklą – padėti vargingoms ir į nelaimę patekusioms šeimoms bei žmonėms su negalia Lietuvoje ir JAV. Buvo paaukota

daugiau kaip 1 100 dol.! Lankytojai pasinaudojo gera proga nusipirkti vėlykinių skanėstų. Viskas buvo pariduota vos per porą valandų!

2014–2015 m. LDD padėjo septynioms šeimoms Lietuvoje (12 170 dol.) ir keturioms šeimoms Detroito apylinkėje (4 050 dol.). Šioms šeimoms per tą laikotarpį buvo skirta ir paaukota 16 220 dol.!

Svečiai ir parapijiečiai smagiai praleido sekmadienio popietę, džiaugėsi savo pirkiniais.

LDD Detroito skyriaus pirmininkė Ramunė Mikailienė ir valdyba nuoširdžiai dėkoja visiems, paaukojusiems vėlykines gėrybes ir pinigines aukas.

Regina Juškaitė-Švobienė

Lietuvos Dukterų draugijos valdybos narė

Iš kairės: LDD Detroito skyriaus vicepirmininkė Susana Bubnelienė, narė Milly Grigaras, narė Vandutė Šiurkaitė-Shotroff, LDD Detroito skyriaus pirmininkė Ramunė Mikailienė ir išdininkė Patricia Kaunelis. R. Mikailienės asmeninio albumo nuotr.

Theresa Strolia, garbės prenumeratorė, gyvenanti **Oak Forest, IL**, dar metams pratęsė „Draugo“ **garbės prenumeratą**. Nuoširdžiai dėkojame, kad mus skaitote.

Dr. Audrius V. Plioplys, garbės prenumeratorius, gyvenantis Chicago, IL, dar metams pratęsė „Draugo“ **garbės prenumeratą** ir paaukojo 150 dol. laikraščio leidybos išlaidoms sumažinti. Nuoširdžiai dėkojame, kad mus skaitote ir dosniai remiate.

Birutė Klierė, „Draugo“ garbės prenumeratorė, gyvenanti **Pasadena, CA**, dar metams pratęsė **garbės prenumeratą** ir paaukojo 50 dol. laikraščio leidybos išlaidoms sumažinti. Nuoširdžiai dėkojame, kad mus skaitote ir remiate.

Vytautas Kondrotas, gyvenantis Richmond Hill, NY, tapo „Draugo“ **garbės prenumeratoriumi**. Šį skaitytoją „Draugas“ lankys dar vienerius metus. Nuoširdžiai dėkojame, kad mus skaitote ir sveikiname tapus garbės prenumeratoriumi.

Jūrų šaulių kuopa „Baltija“

Sėdi (iš k.): Ina Čygaitė-Nicewander, Albina Staniulis, Angelė Laipšienė, Stefaniya Long, Irena Šalaviejiene, Rimantas Šalaviejus. Stovi: Algirdas Petravičius, Julius Butkus, Kęstutis Krikščiūnas, Regina Butkus, Genovaitė Dailidavičienė, Tadas Laipšys, Vytautas Aukštinaitis, Dalia Aukštinaitis, Vytautas Vaišys. Gerald Long nuotr.

Jūrų šaulių kuopa „Baltija“ įsikūrė 2009 m. sausio 11 d. Data buvo pasirinkta ryšium su Sausio 13-osios įvykiais, o kuopos pavadinimas „Baltija“ – su istoriniu Baltijos keliu.

Pirmieji kuopos nariai – tai 14 lietuvių, kurie savo gyvenimą sieja su jūra ar kitomis vandens platybėmis ir atmena Sausio 13-osios įvykius.

Mūsų kuopos tikslas – palaikyti lietuvių išeivijoje, glaudžiai bendradarbiauti su kitomis lietuviškomis organizacijomis, surengti kuo daugiau renginių prie vandens, organizuojant apmokymus, kaip saugiai elgtis buriuose ir motoriniuose laivuose.

Mūsų pirmasis kuopos vadas Tadas Laipšys ir grupė šaulių prisiekė ištikimybę Lietuvai, Dievui, Jūrai ir nutarė, kad šios kuopos nariai priims priesaiką tik laive, t. y. ant vandens.

Jūrų šaulių kuopa „Baltija“ dar labai jauna – jai 6-eri metai. Joje yra 30 narių. Kuopos vadai: Tadas Laipšys (2009–2011), Julius Butkus (2011–2013) ir dabartinis kuopos vadas – Rimantas Šalaviejus.

Kuopos nariai dalyvauja įvairiuose renginiuose. Pavasarį – Atminimo dieną (Memorial Day) – pagerbiame mirusiuosius. Dalyvaujame šaudymo turnyre. Minime Gedulo ir Vil-

ties dieną, prisimename masinius trėmimus į Sibirą ir puoselėjame viltį, kad Lietuvos žmonės daugiau niekada nepatirs tokios tragedijos. Visada garbingai pažymime Dariaus ir Girėno skrydžio per Atlantą sukaktis. Dalyvavome 50-mečio minėjimuose, kuriuos rengė Generolo T. Daukanto jūrų šaulių kuopa ir Jūrų šaulių kuopa „Klaipėda“. Vėlinių dieną renkames į Šv. Kazimiero kapines, čia neužmirštame aplankyti ir keturių generolų kapus. Švenčiame Kariuomenės dieną, Jūros dienos šventę, Sausio 13-tąją, Vasario 16-tąją, Kovo 11-tąją. Šiomet pirmą kartą dalyvavome žygyje Klaipėdos krašto išvadavimo ir Laisvės ir Gynėjų diena paminėti. Jį organizavo jūrų šaulių kuopos „Klaipėda“ šauliai. Tikimės, kad šis renginys taps gražia tradicija.

Neseniai įsikūrusi kuopa nuolat laukia naujų narių. Jei norėtumėte dalyvauti šauliškoje veikloje, balandžio 12 d. kviečiame į ataskaitinį-rinkiminį susirinkimą. Renginys prasidės šv. Mišiomis Jėzuitų koplyčioje Jaunimo centre. Tuoj po Mišių – susirinkimas. Daugiau informacijos tel. 708-691-3319 (Rimantas Šalaviejus).

Irena Šalaviejiene

Jūrų šaulių kuopos „Baltija“ narė

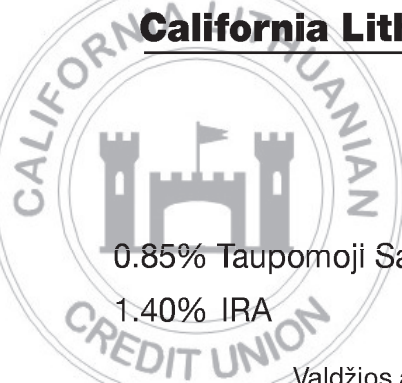

Monday **closed**
Tue - Fri 10am - 8pm
Saturday 10am - 4pm
Sunday 11am - 5pm

6551 South Cass Ave.
Westmont, IL 60559

630 964 7882

HOME MADE EUROPEAN CUISINE
Dine-In Carry-Out Banquets Catering

California Lithuanian Credit Union
Santa Monica, CA

(310) 828-7095
info@clcu.org

0.85% Taupomoji Sąskaita

2.00% 3 Metų CD

1.40% IRA

2.25% 3 Metų IRA CD

Valdžios apdrausta iki \$250,000

Namams pirkti paskolos
duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuošimčiais.
Kreipkitės į

Mutual Federal Bank,
2212 West Cermak Road.
Tel. (773) 847-7747

Advokatas
VYTENIS LIETUVNINKAS
4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)

Tel. 773-284-0100